

ЗМІСТ

Засідання сорок друге
(Середа, 20 грудня 2017 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції, виступи народних депутатів України	...5
Заяви фракцій:	
Радикальної партії Олега Ляшка	...19
«Народний фронт»	...20
Рейтингове голосування щодо розгляду проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про взаємний захист секретної інформації»	...22
Відхилення проектів постанов:	
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2018 рік»	...23
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»	...32
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 7 грудня 2017 року про прийняття в першому читанні за основу та в цілому проекту Закону України про внесення змін до розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель»	...38

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 7 грудня 2017 року про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення зміни до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» щодо надання перехідного періоду українськими авіакомпаніями на перехід з літаків закордонного виробництва на літаки вітчизняного виробника»	...53
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році»	...62
Розгляд проекту Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»	...71

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СОРОК ДРУГЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
20 грудня 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу народних депутатів підготуватися до реєстрації. Будь ласка, заходимо до залу.

Прошу народних депутатів України зареєструватися для участі в ранковому засіданні. Будь ласка.

У сесійному залі зареєструвалися 346 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження народного депутата України Дмитра Юрійовича Шпенова. Вітаємо (*Оплески*).

Хочу нагадати, що відповідно до Регламенту сьогодні ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів України. Наголошую ще раз, не від фракцій і груп, а народних депутатів України. Прошу підготуватися до запису, який визначатиме послідовність виступів.

Але спочатку я надам слово Першому заступнику Голови Верховної Ради України Ірині Геращенко, 3 хвилини. А потім проведемо запис і виступатимемо в тій послідовності, щоб не збивати цих 30 хвилин.

Будь ласка, пані Ірино.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Дякую. Шановний Голово! Шановні колеги! Я зараз говоритиму на дуже вразливу тему для сесійної зали – про заручників. Тому прошу не перекрикувати, бо це й так для мене емоційна історія.

Шановні колеги, зараз у сесійному залі, особливо серед лідерів фракцій, тривають дискусії щодо того, яким буде наш останній, по

суті, день голосування – четвер, і, зокрема, щодо проекту закону про реінтеграцію. Чи може завтра цей проект закону стояти першим у порядку денному, чи все-таки ми маємо його включити? Я насамперед звернулася б до моїх колег з фракції «Народний фронт», які, переконана, так само, як і я, і всі інші колеги з «Об'єднання «Самопоміч», «Батьківщини», «Солідарності», з УКРОПу і з Радикальної партії сьогодні переживають, чи вдасться нам звільнити заручників і вислухати, на якому етапі ми перебуваємо і що на це може вплинути.

Як вам відомо, колеги, на сьогодні українській стороні вдалося з'ясувати місцезнаходження 95 українців на окупованих територіях. Ми готові були задля звільнення 95 українців передати в принципі всіх тих, що дозволено українським законодавством у рамках пункту б Мінських угод для того, щоб звільнити хлопців. Але ця пропозиція чотири-п'ять місяців була заблокована. Тому ми пішли на дуже важкий крок, погодившись на таку формулу: що ми передаємо 306 осіб, аби звільнити 74 наших героїв, які перебувають на окупованих територіях. Тут криється велика проблема, коли говоримо про 74 хлопці, тоді як ми знаємо, що серед українських заручників є 10 жінок. Нам ще доведеться пояснювати родичам, що буде і другий етап переговорів і що це буде складна історія.

Я хочу вам сказати, що за цей місяць, який пройшов з дня оголошення, що це можливо до Новорічних і Різдвяних свят, ми зробили колосальну роботу. Дякуючи відповідальній роботі Генеральної прокуратури, пенітенціарної служби та наших судів, ми на фінішній прямій та готові до того, аби звільнити наших заручників і передати тих, які були затримані за те, що скоїли злочини проти держави Україна.

Власне, у чому зараз серйозна проблематика? Перше. Україна серйозно бореться за те, хто буде у списку 74 звільнених, це важливо. Я не відкриватиму далі якісь історії, але ви всі читаєте між рядками.

Друге. Чи є в нас шанс, що це буде зірвано, хоча ми на фінішній прямій і повністю готові? Шанс дуже великий, хочу вам чесно про це сказати. Ми насправді думали, що все станеться набагато раніше, до Нового року та Різдва, і все для цього зробили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилину, щоб завершити.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую.

Може бути таке, що інша сторона спробує в усіх гріхах знову-таки звинуватити Україну. Так само, як із СЦКК, коли стало очевидно, що Російська Федерація виводить своїх кадрових військових із СЦКК лише для того, щоб там загострити ситуацію, щоб підштовхувати Київ до прямого діалогу з так званими республіками, хоча це ніякі не республіки. Насправді я апелюю до сесійної зали: давайте ми достойно пройдемо цей шлях, щоб в іншій стороні не було жодного шансу звинуватити Україну в тому, що для кожного з нас тут є ключовим, щоб вони не могли сказати, а це відбулося, тому що...

Я хочу нагадати наш дедлайн – звільнення заручників. Ми маємо все зробити, щоб це відбулося до Новорічних і Різдвяних свят. Моє бачення, що важливий і принциповий для нас законопроект ми маємо прийняти на цій сесії. Це є два наші орієнтири, які мені здаються абсолютно нормальними.

Дякую за увагу.

Вибачте, якщо певні історії я залишила поки що за кадром.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів провести запис на виступи.

Колеги, хочу нагадати, що сесія наша триватиме ще в січні, і я переконаний, для українського парламенту прийняття законопроекту, який визначає Росію окупантом, є принциповим і важливим. Парламент завжди займав принципову і категоричну позицію з цього приводу. Сподіваюся і переконаний, що ми наступний пленарний тиждень (це буде, якщо я не помиляюся, 16 січня) розпочнемо з розгляду проекту закону про деокупацію, про визнання Росії агресором.

А зараз я надаю слово для виступу Батенку Тарасу Івановичу. Він передає слово народному депутату Віталію Купрію.

Віталій Купрій. Будь ласка.

КУПРІЙ В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановні колеги! Усі ми розуміємо, як негативно суспільство оцінює стан боротьби з корупцією в Україні, як негативно оцінюють це положення наші західні колеги. Але я цілком упевнений, що проблема зараз не у змінах

законодавства, не у створенні антикорупційних судів чи у будь-чому. Вважаю, що в нас проблема з людьми, які очолюють правоохоронні органи, – це кадрове питання. Я абсолютно впевнений, що є багато повноважень, які можна реалізувати, зупинити злочинність, покарати корупціонерів, проте здійснюється так званий саботаж. Саботаж – це умисне невиконання своїх обов’язків. На жаль, у чинному Кримінальному кодексі немає відповідальності за це. Тому я вніс законопроект, який передбачає цю відповідальність, і в разі доведення, що людина, яка знає, що має робити, і в законах записані її повноваження, але вона не виконує їх, повинна бути позбавлена права займати посаду і притягнута до кримінальної відповідальності.

Я кілька разів вказував, що кадрові проблеми є головними. Я не голосував за призначення Генеральним прокурором Юрія Луценка, який абсолютно нефаховий, невіглас в юриспруденції, і ми це зараз бачимо. Я заявляв на етапі відбору директора НАБУ пана Артема Ситника, що він незаконно обраний, оскільки приховав такі важливі факти своєї біографії, але, на жаль, Президент схвалив це рішення. А тепер ми маємо новообраного директора Державного бюро розслідувань в Україні – Романа Трубу.

Ми знаємо із засобів масової інформації, що Роман Труба отримав негативні попередні висновки, коли подавав свою кандидатуру на цю посаду. Більше того, він не подавав своєї кандидатури на одну з керівних посад у конкурсі з відбору директора та заступників ДБР. Ми знаємо, що він був обраний в останній момент. І тому коли він з’явився на засіданні нашого правоохоронного комітету, я поставив йому конкретні запитання. Прокоментуйте, будь ласка, чутки або інформацію, чи маєте ви стосунки з паном Пашинським, як у ЗМІ говориться, що це він вас лобював на цю посаду? Він сказав, що ні, і готовий на детекторі брехні це підтвердити. Тоді я поставив друге запитання, яке турбує зараз спільноту: скажіть, будь ласка, чи брали ви участь у переслідуваннях учасників Революції Гідності під час Євромайдану? З’ясувалося, що так. Він сказав, що брав участь, висловлював підозри, підтримував звинувачення проти активістів, які свого часу блокували дорогу на пішохідних переходах, коли Янукович розвернув нашу країну з Європи на Росію, і вважає, що робив правильно.

Так ось, у мене є відповідь Генерального прокурора України, що, дійсно, це відбувалося. Після того прокуратурою Львівської області було закрито кримінальне провадження проти євроактивістів, наголошую, за відсутністю в діях складу кримінального правопорушення. Тобто Роман Труба незаконно переслідував (і це встановлено прокуратурою, і рішеннями судів) активістів, які боролися за Україну, за наш європейський вибір.

Скажіть, будь ласка, як ця людина буде виконувати...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, народний депутат Спориш передає слово народному депутату Чубарову. Будь ласка.

Колеги, учора була прийнята дуже важлива резолюція щодо Криму. Це велика заслуга і наших лідерів кримськотатарського народу. Молодці! Дякуємо вам за це.

ЧУБАРОВ Р.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановна головуюча! Шановні громадяни України, колеги! Учора на засіданні Генеральної асамблеї ООН було ухвалено Резолюцію «Стан з правами людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь (Україна)». Маємо подякувати кожній з 70 держав, що віддали свій голос за резолюцію Генеральної асамблеї ООН. Співавторами резолюції разом з Україною виступили 42 держави з різних континентів. Серед них практично всі країни Євросоюзу, Сполучені Штати Америки, Канада, Австралія, Ісландія, Норвегія, Чорногорія, Туреччина, Японія та інші.

Маємо взяти до особливої уваги наші взаємовідносини з Білоруссю, Вірменією, Казахстаном, Киргизстаном, Узбекистаном та Таджикистаном, що об'єдналися навколо країни-агресора Росії та виступили з ганебною позицією, проголосувавши проти резолюції.

Відзначивши з цієї трибуни плідну, результативну роботу Міністерства закордонних справ України, зокрема пана міністра та його заступників, одночасно хочу звернути нашу спільну увагу на позицію

Білорусі під час голосування, яка позиціонує себе як країну, що нібито забезпечує майданчик для діалогу та зустрічі задля припинення російської агресії.

Отже, абсолютно впевнений, що маємо пропонувати іншу країну для забезпечення умови для переговорів задля забезпечення територіальної цілісності України і припинення російської агресії. Напередодні ухвалення резолюції Генеральної асамблеї ООН вкрай посилюються репресії в Криму проти активістів кримськотатарського руху. Лише протягом одного дня – 18 грудня – були винесені вирoki більше 60 кримським татарам. Учора та сьогодні масові суди в окупованому Криму тривають. У ці дні за ґратами в окупованому Криму в буквальному сенсі розуміння цього слова помирає від інсульту Асан Чапук, якому відмовляють у терміновій госпіталізації.

Не можу у зв'язку з ухваленням резолюції не сказати про необхідність максимальної мобілізації українських політиків, всього українського суспільства навколо відновлення територіальної цілісності України задля деокупації Криму. Працюючи системно на різних міжнародних майданчиках, ми як члени Меджлісу кримськотатарського народу бачимо велике очікування від наших партнерів нашої внутрішньої мобілізації.

Отже, закликаю всіх політиків, щоб ми об'єдналися у 2018 році задля нашого головного завдання...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Я додам 1 хвилину до всіх виступів, просто це дуже важливо. Будь ласка, 1 хвилина, але я додам плюс ще 1 хвилину.

Я додам ще зараз до 23 хвилин 1 хвилину, щоб не з'їхали наші виступаючі. Будь ласка, 1 хвилина.

ЧУБАРОВ Р.А. Я просто хочу завершити. Це те, що йде з Криму, це те, про що закликає Меджліс кримськотатарського народу. Ми закликаємо всіх: головне завдання наше в 2018 році – це рік відновлення територіальної цілісності України, рік звільнення Криму від російських загарбників.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Шахов передає слово народному депутату Рудику. Просимо вас, пане Рудик, до слова. Будь ласка.

РУДИК С.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановний український народе! Шановні колеги! Важкий рік пережила наша держава, але низка структурних реформ дає змогу з оптимізмом дивитися нашим людям у майбутнє: пенсійна, освітня, медична, судова реформи. Проте було і є проблемою номер один у 2017 році і, на жаль, буде й у 2018 році тема Збройних Сил України, їх підсилення і соціальний захист військовослужбовців.

Ми схвалили у 2017 році ряд законопроектів, які також дають можливість з оптимізмом дивитися в майбутнє. Бюджет нашої держави на 22 відсотки збільшує фінансування Збройних Сил України. Ми маємо плюс майже 70 відсотків на нову техніку та модернізацію старої. У нас є перспективи, ми соціально захищаємо тих, які воювали, тих, які отримали інвалідність або, не дай Боже, загинули.

Нагадаю вам, що з 2017 року родині загиблого виплачується компенсація в еквіваленті 1 мільйон 250 тисяч гривень, інваліду I групи – 637 тисяч гривень, інваліду II групи – більше 0,5 мільйона і 382 тисячі гривень – інваліду III групи.

У нас прийняті норми, які виконуються, щодо забезпечення житлом військовослужбовців. Я нагадаю, що за роки війни 4,5 тисячі військовослужбовців (603 за станом на цей рік) отримали нові квартири.

Але, на жаль, ми й досі не розв'язали проблеми з військовими пенсіонерами. Я дуже прошу, щоб уряд пришвидшеними темпами подивився на перерахунок пенсій, це стосується мінімум 550 тисяч осіб, а можливо, разом з усіма силовими структурами, майже 1 мільйон людей.

У нас досі актуальною проблемою залишилася проблема забезпечення земельними наділами учасників АТО. Нагадаю, понад 220 тисяч військовослужбовців, учасників бойових дій подали свої заяви і досі блукають кабінетами Держгеокадастру в місцевих органах виконавчої влади, очікуючи свій земельний наділ, який він заслужив по праву.

Насамкінець. Товариство, у нас наближаються депутатські канікули, а з ними свята. Ми проголосували за те, що 25 грудня – це

вихідний день, 7 січня – православне Різдво. Запрошую всіх колег (я всім розіслав індивідуальні листи з інформацією про поїздку), давайте поїдемо на передову і привітаємо кожного з військовослужбовців своєю особистою участю, привізши гуманітарну допомогу, надавши їм посильну підтримку і в такий спосіб покажемо, що армія з народом. Дякую за увагу.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за ініціативу.

Народний депутат Вілкул запрошується до слова, якому передає право виступу його колега пан Німченко. Просимо вас, Олександрє.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний народе України! На цьому тижні Рада закінчує працювати в цьому році, і наступне засідання парламенту злиденної країни, що воює, відбудеться 16 січня. Вдумайтеся, за весь 2017 рік депутати працювали в цьому залі з ранку до вечора і приймали закони всього 38 днів, ще 38 – це середи і п'ятниці (це по півдня), переважно це ратифікації та виступи. Так ось, відпрацювавши 38 днів за рік, провладна коаліція, прийнявши антилюдські медичну, пенсійну та освітню реформи і підвищивши зарплату депутатам до 40 тисяч, збираються йти відпочивати.

Колеги, у всіх у нас є старенькі батьки та родичі, які не знають, як вижити на мізерну пенсію. Ви не бачите, як закриваються школи і лікарні, як люди виїжджають і вмирають. Ми внесли проект постанови, щоб Рада почала працювати з 2 січня, а не з 16. Вимагаємо також забезпечити додаткові пленарні тижні безпосередньо до 2 лютого. Ми вимагаємо, щоб були невідкладно прийняті закони про заборону на подальше підвищення комунальних тарифів, а також цін на продукти й товари першої необхідності, про заборону виселяти людей із житла за борги по комуналці. Вимагаємо скасувати антиконституційні норми пенсійної реформи, яка позбавляє мільйони людей пенсій, вимагаємо прийняти закони, що забезпечать соціальний захист біженців.

Я політикою займаюся лише сім років, до цього двадцять років відпрацював у промисловості, а там треба ходити на роботу.

Ми виступаємо за прагматичний проукраїнський підхід і розвиток економіки. Треба прийняти закони про підтримку промисловості, щоб дати людям стабільну роботу в рідній країні і забезпечити реальне підвищення заробітної плати і пенсій, а не мізерні подачки, що будуть з'їдені інфляціями. А насамперед необхідно відновити мир.

Усі ці законопроекти ми подали. Верховна Рада повинна, нарешті, прийняти рішення, які дадуть можливість людям знову жити по-людськи, інакше – дострокові вибори. Підкреслюю, після перемоги на виборах ми скасуємо ці антилюдські реформи і тарифи на газ та тепло зменшимо вдвоє, тому що собівартість газу 1 тисяча 700 гривень, а продають його людям майже по 7. У нас є план, ми за півроку відновимо мир і реінтегруємо Донбас, але важливо не втратити часу і не дати остаточно зруйнувати країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Слово для виступу надається Ірині Луценко, якій передає право на виступ народний депутат Максим Курячий.

Запрошуємо до слова народного депутата України, представника Президента в парламенті пані Ірину. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги, напередодні завершення нашого законодавчого року фракція «Блок Петра Порошенка» наполягає на необхідності розгляду в четвер та прийнятті ініційованого Президентом України проекту закону [№ 7363](#) щодо стимулювання створення та діяльності дрібних фермерських господарств і деконцентрації повноважень у сфері земельних відносин.

Цей законопроект впорядковує сферу земельних відносин, значно посилить боротьбу з корупційними схемами при використанні державних і комунальних земель, дасть можливість об'єднаним територіальним громадам самостійно управляти своїми земельними ресурсами. Головним у президентському законопроекті є те, що землі, які перебувають у державній власності, передаються об'єднаним територіальним громадам у комунальну власність за межами населених пунктів у межах юрисдикції громад.

Такі вимоги диктує час. Усі об'єднані територіальні громади очікують на це рішення. Варто наголосити, що прийняття такого закону значно знизить корупційні ризики, оскільки суттєво посилить контроль самих громад над своїми землями.

Очевидно, що коли об'єднані територіальні громади володітимуть землями, самі контролюватимуть кошти за їх користування, то будуть зацікавлені в найефективнішому використанні своїх земель. Об'єднані територіальні громади зможуть не лише розпоряджатися землями, а й встановлювати ставки орендної плати за користування землею водного плеса та земель сільськогосподарського призначення, у такий спосіб регулюючи наповнення місцевого бюджету та стимулюючи надходження інвестицій в аграрний сектор.

Крім того, законопроект посилює захист фермерів від рейдерських атак, які стають справжньою чумою для сільськогосподарської галузі. Зокрема, Президент України у своєму проекті пропонує подолати проблему подвійної реєстрації орендної землі, вводяться чіткі механізми протистояння підробці довіреностей, підписів на договорах оренди та унеможливується протиправна зміна учасників підприємств.

Крім посилення децентралізації, законопроект № 7363, спрямований на розвиток фермерства в Україні, зокрема шляхом легалізації сімейних фермерських господарств з набуттям статусу особи-підприємця. Наразі це найефективніший та дієвий механізм відродження села.

Фракція партії «Блок Петра Порошенка» разом з Президентом України вважає, що зволікати з таким очікуваним та важливим законопроектом не можна. Тому закликаємо і просимо парламент приділити особливу увагу в останні пленарні дні року саме цій президентській ініціативі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна пані Ірино.

Зараз я надаю 6 хвилин народному депутату Долженкову, якому передають слово його колеги народні депутати Колесніков і Шурма. А після нього виступатиме пан Одарченко від фракції «Батьківщина».

Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні українські громадяни! Шановні колеги! Фракція «Опозиційний блок» хотіла б приділити увагу економічній ситуації в країні, оскільки в цій залі так мало лунає інформації щодо економічного становища і, на жаль, превалює саме риторика війни та агресії.

Ми хотіли зазначити, що ратифікована Україною Угода про асоціацію не змінила того економічного становища в країні, яке є зараз. Ті сподівання фракцій коаліції, які говорили про те, що це панацея і що це дасть дуже серйозний поштовх в економічному розвитку, виявилися марними та не відповідають дійсності. На жаль, картина жахлива, ми маємо повністю протилежний ефект. Якщо в 2013 році обсяг експорту становив понад 60 мільярдів доларів, зараз він не дотягує до 30 мільярдів доларів – падіння двократне. Якщо говорити про наших головних торговельних партнерів у розрізі країн, то в 2013 році обсяг експорту в країни ЄС становив 16 мільярдів доларів, за неповний 2017 рік – 14 мільярдів доларів, і це притому, що з 2014 року діє Угода про асоціацію.

На жаль, ті тарифні квоти, які встановили європейські колеги, наші друзі, по відношенню до вітчизняного товаровиробника, зіграли вирішальну роль. Фактично на головні товарно-експортні позиції (а це продукція агропромислового комплексу, металургії, хімічна промисловість) через зазначені кількісні квотування ми не можемо нарощувати обсяг експорту в країни ЄС. Замість цього ми обрубаво традиційні ринки збуту країн співдружності, зокрема Російської Федерації, як би непопулярно це зараз звучало. Проте до Росії у 2013 році ми експортували продукції на 15 мільярдів доларів. Ви лише вдумайтеся, це продукція промисловості, металургії, машинобудування, хімічної промисловості. Зараз ми експортуємо 3 мільярди.

Чим ми можемо це компенсувати? Дуже багато політиків, що претендують на роль Президента, які нібито вважають, що в них високі рейтинги, на угоду людям говорять, що необхідно підвищувати мінімальну заробітну плату, пенсії. Шановні колеги, з чого їх підвищувати? Рівень ВВП в 2013 році – 183 мільярди доларів. Зараз він досягнув лише 100 мільярдів – двократне падіння. Ну, не може бути

високої заробітної плати при економіці, яка стагнує, яка постійно падає.

Тим бюджетом, який був проголосований членами коаліції, фракціями, які де-факто є в коаліції, тому що індикатором коаліційності є саме голосування за бюджети, за основні структурні реформи, передбачено збільшення мінімальної заробітної плати до 3 тисяч 700 гривень. Але за рахунок чого? Шановні колеги, це не за рахунок розвитку економіки, тому що реальний ВВП у нас збільшується на 2-3 відсотки, це показник, який характеризує реальний стан економіки, а підвищуємо ми на 20, 25, 30 відсотків. Це підвищення зумовлюється саме інфляційними процесами і не є досягненням цієї влади. Це її недолік, тому що вона не може справлятися з інфляційними процесами, при цьому не запускає економіки, падіння експорту в два рази, і ринки збуту ми втратили. І що б там не кричали деякі фракції коаліції, все одно ви не можете перекопати цифри та Держкомстат, тому що гасло – це одне, а економіка любить цифри – це математика. Не можемо ми при збіднілій економіці мати податкову систему, яка є зараз.

Кажуть, що після прийняття Закону про Державний бюджет давайте займемося питаннями сім'ї, дітей. Безперечно, це важливо. Фракція «Опозиційний блок» буде підтримувати деякі законодавчі ініціативи, які спрямовані на захист дітей. Натомість ми хочемо сказати про те, що насамперед нам потрібно турбуватися про економіку. Проте жодна країна не може бути економічно розвинутою в умовах постійного військового конфлікту. І як би знову тут непопулярно звучало: ми за мир та розвиток, встановлюймо мир будь-якою ціною. Дуже часто цитувалися слова Вінстона Черчилля, що політика – це мистецтво компромісу. Але, на жаль, що зараз лунає з цієї трибуни, про жодний компроміс я не чую. Мені хотілося б, щоб у нас всіх вистачило мудрості для того, щоб ми все-таки дійшли компромісу і на підставі цього компромісу досягли миру та відповідно розвивалися.

Наостанок хотілося б додати, що не потрібно ділити тут фракції, хто є патріотом, хто є більшим патріотом, хто взагалі не є патріотом. Бачення розвитку країни, яке відрізняється від того бачення, яке зараз у вас є, коаліціє, не означає, що ми непатріотичні. Ми просто хочемо миру в Україні, через який забезпечувався б сталий економічний...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Наступний виступ народного депутата Івченка, якому передає слово його колега народний депутат Одарченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги і шановні українці! У 2015 році ця Верховна Рада забрала у сіл і селищ всі базові податки. У 2016 році ця Верховна Рада позбавила весь аграрний комплекс спеціального режиму оподаткування, 26 мільярдів гривень було забрано з аграрного комплексу. У 2017 році, коли нехтується повністю Регламент, враховано поправку, яка забрала з аграрного комплексу майже 10 мільярдів гривень на користь кількох олігархічних груп. То скажіть, будь ласка, чи працює ця Верховна Рада на село, на громадян України, які проживають у сільській місцевості, чи на кілька олігархічних груп, які отримують надприбутки?

Учора відбулося Всеукраїнське аграрне віче, яке зібрало більше 1 тисячі чоловік. Вони всі занепокоєні тим, що відбувається в країні. Куди ми рухаємося, як має працювати аграрій, коли він просто не може зрозуміти, що йому сіяти? Як може отримувати свою плату селянин, коли орендар просто не розуміє, як йому вести свою діяльність? Завтра вийде 5 тисяч людей під стіни Верховної Ради. Вийдіть, будь ласка, ті, які підтримують бюджети за ці три роки, і скажіть, що ви думаєте про село, що ви зробили із селом і що ви плануєте зробити завтра.

Фракція «Батьківщина» не брала участі в цьому фарсі. Ми разом з нашими колегами запропонували альтернативний законопроект, за яким повністю скасовуємо ті непорозуміння, які ви понаприймали під час голосування за внесення змін до Податкового кодексу. Ми скасовуємо цю нульову ставку відшкодування на певні культури. Я пропоную, щоб завтра у Верховній Раді ми розпочали голосування з аграрного законопроекту, з внесення змін до податкового законодавства. Завтра будуть під стінами стояти тисячі людей. Я попереджаю, що і регіони, і аграрні асоціації – ми не зупинимося, називатимемо кожне прізвище і говоритимемо, як ви голосуєте і що ви пропонуєте.

Насамкінець. Прошу колег завжди вчитуватися в те, за що ви голосуєте, бо вчора на Всеукраїнському аграрному віче більшість

депутатів сказали, що вони не знали, за що голосували. Я впевнений, що тут більшість з нас з вищою освітою і більшість з нас вивчала, і більшість знала, що вони саме позбавляють аграрний комплекс і на яку суму. Пропоную завтра розпочати з цього і виправити цю ганебну помилку.

ГОЛОВУЮЧА. Зараз слово надається народному депутату Лубінцю. Будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні народні депутати, шановні виборці! Під час відвідування свого виборчого округу, розташованого в зоні проведення антитерористичної операції, вкотре до мене звернулися хлопці, які стоять на передовій, і повідомили, що є дуже багато фактів торгівлі з окупантами.

Місяць тому ми дали з вами політичну оцінку нашому колезі Сергію Рибалку. Я хотів би особисто подякувати керівництву фракції Радикальної партії за те, що не стали ховати свого колегу за мандатом, а вийшли і виступили з пропозицією зняти його з посади керівника одного з депутатських комітетів.

Однак, Олегу Валерійовичу, звертаюся до вас, якщо є такі факти торгівлі з окупантами, а Денис Казанський провів своє розслідування (він так само блогер, переселенець), що компанія пана Рибалки вже торгує не лише з окупованими територіями Донецької та Луганської областей, а й з Кримом, можливо, прийшов час дати оцінку подальшої політичної діяльності, адже ми знаємо вас як абсолютно принципового політика.

На даний момент у нас є факти, що топ-менеджери фірми родини Рибалки перебувають під вартою в СІЗО міста Суми, їх прізвища Джабраїлов і Пробачай.

Але найганебніше те, що передавали, як побачили знову-таки вашу політичну оцінку, коли були розміщені білборди десь у Нью-Йорку. Не можна зараз цього робити, тим паче після того, що відбувається у нас на сході.

У нас є колеги (я не називатиму їх прізвищ), які не ховалися за своїми депутатськими мандатами, а один навіть зробив політичний

крок і покинув парламент, щоб не було якихось політичних переслідувань. То, можливо, такий крок також потрібно зробити?

Користуючись нагодою, я хотів би так само звернутися до всіх народних депутатів. Зараз наближаються свята: Святого Миколая, Новий рік, Різдво. Будь ласка, знайдіть час, приїдьте на передову, подякуйте хлопцям, які стоять і нас з вами захищають. Їм потрібно не дуже багато: просто увага, якісь елементарні речі. Тому всіх закликаю, приїжджайте, дякуйте хлопцям на передовій, тим більше що зараз там вкотре відбувається загострення. Загострення на маріупольському, на луганському напрямках. Тому давайте будемо вдячні тим людям, які нас з вами захищають. Дякую.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Останній виступ на сьогодні. Народний депутат Барна. Запрошуємо вас до слова, будь ласка.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Слава Ісусу Христу! Шановні колеги депутати, учора, на превеликий жаль, не набралось в нас відповідної кількості голосів, щоб прийняти законопроект [№ 7410](#), яким на прохання громад давалася можливість перенести на наступний рік державні кошти фонду на розвиток інфраструктури громад для їх ефективного та більш раціонального використання у зв'язку із закінченням року.

У зв'язку з тим що великих затрат часу потребувало виправлення проекту кошторисної документації, і були невідповідності між нормативно-правовими розпорядчими актами органів виконавчої влади, склалася така ситуація, що дані кошти можуть пропасти. Тому я прошу завтра внести повторно цей законопроект на голосування і прийняти його.

Крім того, зареєстровані законопроекти щодо обмеження виділення в одні руки чи сумісних фірм державної дотації для сільгоспвиробників до 30 мільйонів. Більше того, є проект, який дає можливість розподіляти цю дотацію не централізовано з Києва, а пропорційно по регіонах до загальної площі сільськогосподарських угідь кожної області. Думаю, що ця нова методика дасть можливість не лише

обмежити корупційні ризики, а рівномірно розвиватися сільському господарству в усіх регіонах.

Зареєстрований також законопроект про введення в Україні мажоритарної системи виборів, яка дасть можливість, нарешті, зробити новий склад Верховної Ради більш народним і ефективним, не кажучи вже – більш порядним, тому що народний депутат України має бути від народу, повинен звітувати перед своїми виборцями і працювати на народ, а не на партійні клани чи олігархів, які фінансують партійні проекти.

Ну, а для решти друзів хочу зауважити: Україну ми повинні будувати, об'єднавшись. Коли ми почнемо звинувачувати один одного, брехати, ми ніколи цього не зробимо, бо Україну дуже легко зруйнувати, але надзвичайно важко захистити і розбудувати. Отож рейтинг топ українських політиків-брехунів у журналі «Новое время» показав, хто є хто. Візьміть, будь ласка, це на замітку і зробіть правильні висновки, тому що Україну ми захищаємо і розбудовуємо, а ви Україну оббріхуєте цинічно й лукаво. Дякую.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, дякуємо вам за виступ.

У нас перебирали час кілька колег, ми обіцяли додати 1 хвилину. Зараз від фракції «Об'єднання «Самопоміч» виступить Альона Бабак, а потім від двох фракцій із заявою виступить Максим Бурбак. Будь ласка.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Шановні колеги, протягом останнього тижня в Україні відбувається загострення військових дій на Донбасі, але український парламент напередодні Різдва розхитує українське суспільство і вчора на догоду газовим олігархам провалив законопроект про заборону встановлення будинкових лічильників газу.

Що відбудеться з 1 січня 2018 року через наші ганебні вчорашні дії? Газові компанії повинні будуть відповідно до чинного Закону «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» відключати

будинки, які відмовляться від встановлення будинкових лічильників газу – це норма чинного закону України. А ми вчора фактично дозволили цій нормі напередодні Різдва реалізуватися. Тим часом український регулятор каже: нехай ті, які можуть і хочуть, встановлюють собі квартирні лічильники газу. Однак вони забули, що 60 відсотків українського населення сьогодні на субсидіях і не можуть знайти від 3 тисяч 600 до 5 тисяч гривень на встановлення цих квартирних лічильників газу. Саме за такими цінами сьогодні газові компанії встановлюють ці лічильники людям.

Тому, шановні колеги, давайте не будемо розхитувати ситуації в суспільстві, водночас закликаючи до відповідальності в цьому залі, а зробимо реальні кроки і завтра включимо до порядку денного та приймемо за основу й у цілому законопроект [№ 5722](#), який дасть можливість виправити нашу ганебну помилку вчорашнього дня.

Я прошу всіх парламентаріїв завтра підтримати ініціативу фракції «Об'єднання «Самопоміч» про включення законопроекту № 5722 до порядку денного і проголосувати його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, колеги. На цьому закінчився блок виступів народних депутатів.

Ми маємо дві заяви від фракцій. Спочатку замість перерви надається слово для виступу представнику фракції Радикальної партії Віктору Галасюку. Просимо, пане Вікторе.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні українці! Шановна пані головуюча! Шановні народні депутати! Один раз – це збіг обставин, два рази – це удача, три і більше разів – це вже система. Україна стає на шлях трансформації власної економіки від сировинної до індустріальної та інноваційної. Згадайте, ще колись ми імпортували соняшникову олію. Після того як ми ввели вивізне мито на насіння соняшнику понад 20 відсотків,

Україна стала номер один серед виробників і експортерів соняшникової олії у світі. Ми тримаємо 55 відсотків світового ринку соняшникової олії, це приносить нашій країні 4 мільярди доларів США валютної виручки. Це перше.

Друге. Ми за ініціативою Радикальної партії в цьому залі запровадили мораторій на експорт лісу-кругляку на 10 років. Подивіться, як на сьогодні працює цей мораторій – експорт готової продукції зріс до 40 відсотків за окремими категоріями, податки зросли до 20 відсотків у доларах. Мільярди додаткових інвестицій зайшли в Україну, створюються десятки нових виробництв, десятки тисяч нових робочих місць, для того щоб українська сировина працювала на українців: тут робота, тут зарплата, тут податки.

Згадайте, ми нещодавно прийняли черговий металургійний закон, яким підвищили втриє вивізне мито на металобрухт, чим ліквідували критичний дефіцит сировини для українського гірничо-металургійного комплексу і забезпечили армію українською зброєю і технікою з українського металу. Ось таку політику потрібно провадити в Україні.

Сьогодні ми пропонуємо нову важливу ініціативу у сфері розвитку села і аграрного господарства. Ми передбачаємо повернути відшкодування ПДВ аграріям, яке було нещодавно скасовано, але разом з тим невідкладно прийняти аграрно-сировинний збір, для того щоб 3 відсотки з експорту всіх агрокультур: пшениці, кукурудзи, ріпаку й інших сплачувалися до державного бюджету, а звідти напряму в автоматичному режимі спрямовувалися на дотування українських фермерів, малих фермерських господарств. Це 4,5 тисячі гривень дотації на кожну корову на селі, це реальна підтримка аграрного комплексу, причому фермерів, а не сировинних олігархів. Це означає відродження українського села. Це наша принципова позиція.

Звертаюся до всіх народних депутатів України з проханням підтримати запровадження аграрно-сировинного збору для відродження тваринництва, розвитку сільськогосподарської кооперації і відродження українського села, бо село це душа України.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Остання заява на сьогодні від двох фракцій щодо перерви замінюється на виступ лідера фракції «Народний фронт» Максима Бурбака. Просимо.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, хотів би нагадати всім нашим депутатам, що фракція «Народний фронт» зробила все, для того щоб у нашій країні були створені органи по боротьбі з корупцією у вищих ешелонах влади. Це було однією з вимог наших європейських партнерів стосовно того, щоб для надання режиму безвізу для нашої країни ми розпочали реальну боротьбу з корупцією. Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк особисто, коаліційний уряд зробили все для того, щоб ці органи були створені, щоб вони були достатньо профінансовані. Ми вже два роки поспіль приймаємо бюджет та виділяємо потужне фінансування для того, щоб ці органи працювали. Усі ми зацікавлені в їх ефективній роботі.

Ми створили НАБУ, Спеціальну антикорупційну прокуратуру, НАЗК і повинні, ще раз повторюю, зробити все, щоб вони працювали ефективно і щоб всі корупціонери та хабарники були за ґратами. Тому закликаю всі фракції, всіх політично відповідальних народних депутатів завтра проголосувати за відкликання антикорупційного законопроекту, який стоїть у порядку денному, для того щоб звільнити шлях для подання Президентом України проекту закону щодо створення антикорупційного судочинства. Це дасть потужний поштовх до того, щоб новостворені органи по боротьбі з корупцією працювали ефективно, і ми, врешті-решт, побачимо корупціонерів за ґратами.

Сьогодні відбудеться засідання Національного антикорупційного комітету. Ми наполягаємо на тому, що комітет повинен виконувати свої функції і розробити порядок розгляду призначення аудитора НАБУ. Я звертаюся до всіх фракцій, до всіх громадських організацій, які займаються боротьбою з корупцією, щоб вони подавали свої пропозиції щодо кандидатів на аудитора НАБУ. Ми, нарешті, повинні обрати публічно, прозоро, щоб уся країна побачила процес обрання аудитора НАБУ від Верховної Ради. Цей процес треба запустити.

Усі ми чули виступ представника фракції «Блок Петра Порошенка» Ірини Геращенко про те, що зараз відбувається процес обміну полоненими. Хочу ще раз підтвердити позицію фракції «Народний фронт». Ми публічно заявляли, що готові голосувати за законопроект,

яким передбачається відновлення територіальної цілісності України, і за проект, який визначає Росію як країну-агресора.

Ще раз готовий підтвердити, що ми публічно заявляємо про підтримку цього законопроекту. Він потрібен нашій державі. Росію треба визнати агресором. Тому ми маємо зробити все, щоб зібрати 226 голосів, а краще і 300, щоб весь парламент засвідчив свою політичну волю в цьому процесі. Якщо наші колеги (а ми розуміємо, без фракції БПП цього зробити не зможемо) підтримують цей законопроект, але все-таки вагаються, і є вагомі підстави для його перенесення, то я вважаю, що фракція «Народний фронт» цей проект готова підтримати будь-коли. Будь ласка, вносимо його і збираємо голоси...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд, будь ласка.

БУРБАК М.Ю. ...тому що вчора, коли парламентом було провалено голосування за законопроект щодо квартирних лічильників газу, ми бачили, яка дисципліна в залі. Я розумію всю відповідальність, яку повинен нести парламент за прийняття доленосних рішень для країни. Тому ми повинні зібрати не 226 голосів, нам треба 300 голосів. Я впевнений, першим питанням наступного пленарного тижня повинен стояти законопроект щодо відновлення територіальної цілісності України, та визнання Росії країною-агресором...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, виступи завершено. Прошу запросити всіх депутатів до залу.

Як я і повідомляв на Погоджувальній раді, ми маємо п'ять проектів постанов про скасування рішень: і щодо проекту Закону про Державний бюджет України, і щодо Бюджетного кодексу і так само щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель. Для того щоб я як Голова Верховної Ради України мав право для підписання цих законів і щоб ми змогли внести уточнення, то ці

проекти постанов повинні розглянути сьогодні. Колеги, я про це повідомляв у понеділок на засіданні Погоджувальної ради. Тому для того щоб ми завтра змогли провести уточнення, і я міг підписати ці закони, сьогодні маємо розглянути всі п'ять проектів постанов.

Але перед тим як перейти до проектів постанов, я хотів би, щоб ми зараз провели рейтингове голосування на предмет підтримки ратифікації Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова. Прошу всіх взяти участь у рейтинговому голосуванні. Прошу зайти до залу і зайняти робочі місця. Будь ласка, заходьте до залу.

Колеги, зараз відбудеться рейтингове голосування на предмет підтримки. Прошу, щоб підійшов заступник голови регламентного комітету Лубінець для доповідей проектів постанов. Я прошу голів фракцій мобілізувати депутатів для голосування.

Отже, рейтингове голосування на предмет підтримки проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про взаємний захист секретної інформації» ([№0168](#)).

Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні на предмет підтримки даної ратифікації. Голосуємо, колеги. Будь ласка.

«За» – 188.

Дякую, колеги.

Переходимо до розгляду проектів постанов. Ми їх будемо розглядати поетапно за нумерацією.

Першим на ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2018 рік» ([№ 7000/П](#)).

Хочу нагадати, що є п'ять проектів постанов. Автором чотирьох є Левченко, одного – Мушак. Тому прошу і Мушака прибути до залу. Хочу нагадати, розгляд цих проектів постанов не потребує спеціального рішення, вони розглядаються за скороченою процедурою, тобто

доповідь автора, доповідь комітету, потім два – за, два – проти і виступи від усіх фракцій.

Переходимо до розгляду проекту постанови № 7000/П.

Запрошую до доповіді народного депутата України Левченка Юрія Володимировича. Будь ласка, пане Юрію, мікрофон увімкнено.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Коли приймався Державний бюджет на 2018 рік, мені казали, що його треба прийняти бігом, з порушенням Регламенту, тому що треба це зробити терміново. Поспішаємо, не встигнемо і таке інше.

А зараз ми бачимо, що в нас є цілий пленарний тиждень, який насправді не використовується. Ми бачимо, що народні депутати України не ходять на роботу, а сьогодні ми могли б нормально розглядати Державний бюджет України. Натомість проект бюджету розглядався абсолютно незаконно, поправки народних депутатів не розглядалися, в першому читанні поправки, як мало бути згідно з бюджетним процесом, не розглядалися, їх відмовилися ставити на обговорення. І чому це робиться? Це робиться, очевидно, для того, щоб приховати від українського суспільства правду про цей Державний бюджет України. Тому що Державний бюджет України, ухвалений на 2018 рік, містить положення, які значно збільшують видатки на виконавчу владу, на чиновницький апарат, на поліцейську державу. А при цьому те збільшення, яке спрямовується на освіту, на медицину і на Збройні Сили України, є набагато нижчим, ніж на ті галузі, які я щойно зазначив.

Так ось, замість того щоб розглянути поправки народних депутатів, щоб уся країна чула, хто є хто, щоб уся країна чула, хто хоче забрати видатки, наприклад, у поліції, яка сьогодні покриває олігархат, і передати на Збройні Сили України, на медицину, це незаконно відмовилися робити на порушення Регламенту Верховної Ради України.

Тому, власне кажучи, я і вимагаю, щоб це незаконне рішення було скасоване і щоб ми пішли за повною процедурою і розглядали Державний бюджет так, як треба це робити.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановний пане Юрію, як вам відомо, коли ми розглядаємо проекти постанов про скасування рішень Верховної Ради, то розгляд цих проектів постанов апріорі відбувається за скороченою процедурою. Тому ми обговорюємо зараз за скороченою процедурою, а не за повною.

Шановні колеги, я хочу поінформувати вас, що за дорученням спікера Верховної Ради Андрія Парубія 19 грудня відбулося засідання Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, на якому розглянули проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2018 рік» за авторством народного депутата Левченка.

Комітет ухвалив рішення запропонувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення цього проекту постанови. Тому ми зараз переходимо до обговорення проекту постанови і потім голосуємо.

Я прошу записатися на обговорення від фракцій: два – за, два – проти. Дякую.

Народний депутат Євтушок передає слово народному депутату Івченку. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Що таке Державний бюджет країни? Це культура, яка недофінансована в цьому бюджеті, це медицина, недофінансована на первинній ланці, це освіта, яку фактично оббрехали і не виконали закону щодо виплати трьох мінімальних заробітних плат нашим вчителям, це соціальні видатки, половину з них скасовано, частину передано на органи місцевого самоврядування, а більшість з них вже три роки не індексуються, це аграрний комплекс, де ганебно забрали майже 10 мільярдів. То для кого ви прийняли бюджет? Ви прийняли бюджет для держслужби, ви прийняли бюджет, де ви збільшили максимально заробітні плати, ви прийняли бюджет для Президента, де збільшили видатки на утримання Адміністрації й апарату, ви прийняли бюджет для збільшення заробітної плати депутатам і взагалі кошторису Верховної Ради.

А якщо ви говорите про Міністерство оборони, то скажіть правду. Бюджет Міністерства оборони менший, ніж бюджети Генеральної прокуратури, Нацгвардії, СБУ і всіх правоохоронних органів, які не працюють на передовій і не стоять там, а працюють у тилу.

Фактично ви прийняли антисоціальний бюджет. Ви прийняли бюджет, у якому максимально підвищили собі заробітну плату і утримання.

Тому ми пропонуємо підтримати проект постанови колеги Левченка, перейти до максимального обговорення всіх статей бюджету, виправити все те, про що ми сьогодні говорили з трибуни, і обов'язково заново прийняти бюджет, але соціально спрямований на кожну людину, яка має побачити в цьому бюджеті насамперед себе – громадянина України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, не зорієнтувалися представники фракцій і не встигли записатися на обговорення. Я надаю слово Максиму Бурбаку. Ми обговорюємо проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2018 рік». Я наголошую, що за бюджет віддали голоси 270 народних депутатів.

Максим Бурбак. Позиція вашої фракції, будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Ми зараз розглядаємо проект постанови, яка нібито в разі її прийняття загальмує бюджетний процес в Україні. Хочу нагадати, що вперше з 2002 року ми прийняли бюджет не під ялинку, а ґрунтовно попрацювавши 7 грудня. І зараз місцеві ради, обласні ради вже проводять свої сесійні пленарні засідання і приймають бюджет областей, міст, сіл і селищ з тим, щоб у новий рік всі зайшли із запланованими доходами і видатками.

Попередній промовець зараз розказував, що кожен повинен побачити себе в бюджеті. Певно, вони себе бачать у бюджеті. А я вважаю, і це позиція фракції «Народний фронт», що ми в бюджеті повинні побачити і з 1 січня профінансувати наші Збройні Сили, національну безпеку і оборону на рівні не менше 5 відсотків валового внутрішнього продукту. Це ті фракції, які не голосували за бюджет

останні три роки, зараз розказують, як вони печуться про нашу Україну, як вони хочуть відновлювати територіальну цілісність, оборону. Натомість жодного разу не дали голосів за те, щоб підтримати нашу армію, щоб продовжити реформу Національної поліції, про те, щоб підтримати всі місцеві бюджети, децентралізацію і передбачити видатки та додаткові надходження до місцевих бюджетів, для того щоб продовжився процес добровільного об'єднання територіальних громад. Це ті фракції, які зривають бюджетний процес у країні і відродження економіки. Я переконаний, бюджет на 2018 рік – це бюджет економічного розвитку. Усі пропозиції «Народного фронту» і пропозиції коаліції в ньому враховані. Це продовження пенсійної реформи, освітньої реформи, медичної реформи. Я впевнений, що жоден з проєктів постанов, що гальмуватиме набрання чинності законом про бюджет з 1 січня, не знайде тут підтримки.

Тому, шановні колеги, пропоную голосувати червоною кнопкою за такі антидержавні пропозиції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення позиції вашої фракції.

Зараз від фракції «Блок Петра Порошенка» виступить народний депутат Співаковський. Нагадаю, що під час обговорення проєкту бюджету точилася серйозна дискусія щодо додаткового фінансування профтехучилищ. Саме з цього приводу хоче додати наш шановний колега.

Будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Хочу сказати декілька слів про те, що вдалося і що не вдалося зробити в освітянському бюджеті.

Звертаю увагу, що на виконання Закону України «Про освіту», який ми прийняли, розпочинається поступове підвищення заробітної плати вчителям на 25 відсотків. Це позитив. Але є проблема дисбалансу, яку ми зараз маємо. Треба думати, як підвищувати пропорційно заробітну плату у вищих навчальних закладах, у технікумах

і коледжах, у дошкільній системі освіти. Це потрібно вирівнювати. Те що заробітна плата вчителя зростатиме, – нормально. Необхідно вирівнювати ситуацію у вищих навчальних закладах і закладах дошкільної освіти. Це завдання для Кабінету Міністрів України. Це перше.

Друге. Технікуми і коледжи. Ми проголосували відповідну поправку 24 щодо технікумів і коледжів. Нам вдалося знайти компроміс, і 371 технікум і коледж залишилися на державному бюджеті через фінансування університетів. Але це виклик для Міністерства фінансів і Кабінету Міністрів України, які повинні знайти 1,9 мільярда гривень, щоб забезпечити таке фінансування технікумів і коледжів, що у структурі університетів, і не лише через наближення, а й через вирішення питання, що частину субвенції, яка повинна йти на загальну середню компоненту, треба повернути університетам. Це також потрібно вирішити.

Ми також відкрили вікно для технікумів і коледжів, які зараз є юридичними особами, щоб вони вирішили: або залишаються на фінансуванні місцевих бюджетів, або входять до складу університетів. Причому це рішення автоматично затверджується Кабінетом Міністрів за умови, що два трудові колективи і власник підтримують це рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Ще не встигли записатися представники фракції Радикальної партії. Зараз виступатиме Віктор Галасюк, а потім – Ігор Шурма від фракції «Опозиційний блок».

ГАЛАСЮК В.В. Шановна Ірино Володимирівно! Шановні колеги народні депутати! У складі цього бюджетного пакета ми прийняли декілька дуже важливих для нашої економіки норм. Я дуже вдячний, що ви підтримали нашу з Олегом Ляшком поправку, якою ми передбачаємо розстрочку на два роки імпортного ПДВ на все виробниче обладнання в країні. Це стосується всіх без виключення галузей української промисловості, бо до цього часу наш законопроект лежав майже рік у парламенті і не розглядався.

Сьогодні вся українська промисловість отримує цей величезний інвестиційний стимул. Усі, хто створюватиме нові виробництва в Україні, розширюватиме існуюче виробництво, закуповуватиме

виробниче обладнання, техніку, отримають дворічний безвідсотковий кредит від держави у гривні, бо імпортний ПДВ треба буде сплачувати не одразу при ввезенні такого обладнання, а протягом двох років. Це дуже важливо.

Окрім того, надзвичайно важливо, що, нарешті, ми зняли імпортне ПДВ, акцизи, так само, як і раніше, мито на електромобілі, бо це підтримка інновацій, підтримка екології, це крок на шляху до енергонезалежності України.

Але цього замало. Ми також маємо прийняти пакет стимулів для всіх виробництв в Україні через індустриальні парки, для того щоб вигравати конкуренцію за інвестиції, за робочі місця і високий рівень заробітних плат у Польщі, Туреччині та Словаччині.

Ми можемо вже зараз у складі цього бюджетного пакета відновити відшкодування ПДВ аграріям, яке було скасовано, запровадити тривідсотковий аграрно-сировинний збір на всі технічні культури, на їхній експорт, за рахунок цього дати дотації на кожну корову 4,5 тисячі гривень. Це дуже важливо для розвитку і підтримки села, і це треба зробити зараз.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ігор Шурма, 2 хвилини. Ви виступатимете з місця? Будь ласка.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги, фракція «Опозиційний блок» не підтримувала проекту бюджету на 2018 рік за однієї причини: у ньому не передбачено соціального захисту людей, сталого економічного розвитку країни.

Лише на питанні охорони здоров'я продемонструю, що це не бюджет, це недобюджет. У цьому сесійному залі було прийнято закон (проект [№ 6327](#)), який жодного стосунку до реформування системи охорони здоров'я не має. Але його уперто називають реформою охорони здоров'я. Той, хто хоча б намагався прочитати текст цього закону, побачив, що в прикінцевих та перехідних положеннях написано, що для виконання змін у системі фінансування охорони здоров'я лише за цим законом потрібно виділити 5 відсотків внутрішнього

валового продукту. Те, що виділено у бюджеті, не дає можливості навіть запустити цей закон з 1 січня. Хоча всі оті посіпаки, які намагаються обдурити людей, говорили, що ця реформа набирає чинності з 1 січня. Вона набере чинності з другого півріччя з тієї причини, що намагатимуться знайти гроші. За таких обставин ми можемо говорити, що це не реформа.

Те саме стосується й пенсійної реформи. Я хотів би звернутися до наших пенсіонерів: не тіштеся цією надбавкою, тому що всякими тарифами, позбавленнями субсидій у вас заберуть ті пенсії, і ніякого покращення, на превеликий жаль, ви не отримаєте.

Зрештою, відповідальність за цей бюджет передусім нестиме коаліція, до якої входить 300 чоловік. Я звертаюся до представників усіх фракцій, які вийшли з коаліції, але не залишили керівних посад голів, заступників голів, секретарів у комітетах. Поки ви на цих посадах, ви члени коаліції, і виконувати це буде недоуряд, де немає міністра агрополітики, очільників Міністерства охорони здоров'я України...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Зараз Максим Курячий і Андрій Тетерук вимагають слова. На виступи відводиться по 1 хвилині.

Хочу нагадати, що пан Курячий також вносив дуже багато поправок до проекту закону про бюджет, коли ми його розглядали, а пан Тетерук хоче зосередитися на проблематиці армії. Потім перейдемо до голосування. Прошу.

КУРЯЧИЙ М.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги народні депутати! Ми поставили перед собою дуже амбітне завдання на наступний рік – зростання економіки. Сьогодні спроби заблокувати підписання закону про Державний бюджет є намаганням, диверсією щодо цього зростання. Нічого не вийде. Хто це намагається зробити? Ті політичні сили, народні депутати, які звикли жити за принципом: чим гірше в країні, тим краще для їх рейтингів, це ті політичні сили, які будують свої рейтинги лише на

нищівній критиці, а взагалі нічого не пропонують. Отже, по вашому не буде.

Саме тому, шановні колеги, ми маємо зараз провалити цей проєкт постанови. Ми маємо поставити перед собою завдання виконати бюджет на наступний рік. Збільшуючи соціальні стандарти, збільшуючи внутрішній валовий продукт, ми маємо укріпити Україну.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Андрій Тетерук. Будь ласка. Потім підсумовуюче слово автора проєкту постанови пана Левченка, і переходитимемо до голосування.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановна пані головуєча! Шановні колеги народні депутати! Шановний український народ! Прийняття бюджету є важливим процесом діяльності парламенту, який визначає, як фінансовий документ розподілятиме кошти платників податків на важливіші галузі розвитку нашої держави. Це не лише оборонний сектор, на який за наполяганням фракції «Народний фронт» ми виділяємо 5 відсотків ВВП, щоб наші військові могли захищати країну від зовнішньої агресії, наші спецслужби могли боронити мирні міста від терористичних загроз, а це й освітяни, медичні та інші галузі, які потребують нашої уваги і контролю.

Натомість патріоти, які рядяться в патріотичні, скажімо, гасла, намагаються зірвати планомірний процес розвитку нашої держави. Ми не повинні вестися на провокації. Потрібно проголосувати червоною кнопкою за цей проєкт постанови і рухатися далі у процесі розбудови нашої держави.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Зараз, колеги, підсумовуючий виступ Левченка, і голосуватимемо.

Левченко, 1 хвилина. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Чомусь жоден з виступаючих, здебільшого від правлячої олігархічної коаліції, які говорили про те, що бюджет хороший, не спромігся хоч якось відреагувати на очевидний факт порушення, ще раз наголошую, частини сьомої статті 157 Регламенту Верховної Ради України, де чітко чорним по білому вказано, що якщо народні депутати наполягають на поправках, ці поправки мають розглядатися.

Усі розповідали, який хороший бюджет, як усе чудово. Брехню розповідають про те, що 5 відсотків ВВП передбачено на Збройні Сили України, хоча насправді – 2,5 відсотка, а решта на поліцейський апарат. Розповідають про те, як підвищується на медицину, на освіту, а насправді значно більше на органи виконавчої влади. Ніхто не згадував про порушення закону, тому що, можливо, закон порушувався саме для того, щоб приховати від українського суспільства правду про цей бюджет. Але у вас не вдасться приховати правди.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2018 рік» ([№ 7000-П](#)). Прошу визначатися.

«За» – 64.

Прошу показати по фракціях і групах.

Проект постанови відхилено. Це відкриває шлях до підписання Головою Верховної Ради Державного бюджету на 2018 рік і передачі на підписання Президенту України.

Колеги, на ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 7116-П](#)). Колеги, будь ласка, коли голосуєте, орієнтуйтеся, за що ви голосуєте.

Запрошую до трибуни автора проекту постанови народного депутата Левченка. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. У той самий так званий бюджетний четвер Верховна Рада абсолютно незаконно понаголосувала багато різної олігархічної маячні, порушуючи Закон України «Про Регламент Верховної Ради України». Зокрема, знову-таки з кричущим порушенням Регламенту були проголосовані відповідні зміни до Бюджетного кодексу. Я наголошуватиму на цьому постійно, тому що, на превеликий жаль, олігархічна більшість у цій залі, більшість у президії ставиться до цього закону дуже часто як до якоїсь писульки, яку не треба виконувати, а це закон України...

ГОЛОВУЮЧА. Давайте без таких слів.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. ...і його треба виконувати. Так ось, у Регламенті Верховної Ради України йдеться про те, що до другого читання народним депутатам треба надати таблицю з поправками за 10 днів. А як нам дали цю таблицю з поправками? Я пам'ятаю, коли мені дали таблицю щодо Бюджетного кодексу, вона була ще гарячою, щойно вийняли аркуші паперу з-під ксерокса і за 3 хвилини до голосування народним депутатам роздали величезну таблицю на кілька сотень сторінок. Так ось, нормальний народний депутат, який, дійсно, хоче цікавитися тим, за що голосує, може це опрацювати? Навіть якщо припустити, що там все добре, чи можливо нормально опрацювати такий документ? Очевидно, що неможливо. Це робиться для того, щоб знову-таки приховати від суспільства правду, що саме проштовхується в таких документах.

А в цьому документі проштовхували подальшу передачу функцій органам місцевого самоврядування, не властивих цим органам, передачу багатьох пільг, які не підкріплені відповідними доходами. Тобто погіршували, власне кажучи, бюджетний баланс органів місцевого самоврядування.

Тому це незаконне рішення повинно бути скасовано, і ми маємо пройти по поправках.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Шановні колеги, хочу поінформувати вас, що за дорученням Голови Верховної Ради України 19 грудня також відбулося засідання Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради

України, де було розглянуто проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» за авторством народного депутата Юрія Левченка.

Комітет своїм рішенням пропонує сесійній залі Верховної Ради України визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення цього проекту постанови. Зараз ми переходимо до його обговорення. Прошу представників фракцій записатися на обговорення проекту постанови Левченка.

Запрошується до слова Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні українці! Звертаюся до вас, щоб ви уважно подивилися на промовців – ініціаторів цих проектів постанов. Шановні голови обласних, міських, сільських, селищних рад, які цього тижня розглядають місцеві бюджети, агітують депутатів голосувати, для того щоб країна увійшла в новий рік з бюджетом і з 1 січня були профінансовані всі видатки! Шановні бюджетники, яким з нового року (бо піднімається мінімальна заробітна плата) буде підвищення зарплат! Шановні пенсіонери, яким цим бюджетом передбачається підвищення пенсій і виплата пенсій! Шановні наші громадяни, які отримують субсидії, для того щоб у теплі пройти опалювальний сезон! Уважно подивіться на ці обличчя і запам'ятайте їх. Це ті, які ніколи не голосували за бюджети, але з цієї трибуни ллють крокодилячі сльози і розказують, як вони ратують за населення. Я хочу, щоб ви їх запам'ятали, розказали своїм сусідам, колегам, у сім'ї, тому що вони незабаром, через два роки, у передвиборній кампанії розказуватимуть, як боротимуться за вас, а натомість потраплять сюди і жодним чином не голосуватимуть за бюджет.

А тепер я ще раз хочу публічно підтвердити, що в цьому бюджеті виконані всі вимоги фракції «Народний фронт»: 5 відсотків ВВП на підтримку національної безпеки і оборони, продовження освітньої, пенсійної і медичної реформ, продовження будівництва і ремонту доріг, продовження бюджетної децентралізації і об'єднання територіальних громад – усі ці здобутки є в цьому бюджеті. Фракція «Народний фронт» не дала жодного голосу за попередні рішення і за це рішення також не дасть жодного голосу, тому що вони антидержавні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за висловлену позицію.

Зараз слово має народний депутат Сергій Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановні наші громадяни! Ви хоч розумієте тему, з приводу якої ви виступаєте? Ми обговорюємо не бюджет, ви щось забули, – це Бюджетний кодекс. Тому якщо ви щось коментуєте, хоча б розумійте, про що кажете.

А тепер щодо теми Бюджетного кодексу. Це ви добилися знищення аграрного сектору, для того щоб переробники, ті, які вирощують продукцію на селі, не мали можливості отримати відшкодування ПДВ. Це ви за це проголосували? Подивіться на фракції, які за це голосували. Це ви проголосували за те, щоб вилучати до місцевих бюджетів кошти? Якщо вони попрацювали, якщо вони відкрили заправки на своїх територіях, якщо вони відкрили малий бізнес, – це ви за це проголосували? Ви спочатку занесли слона в хату, розказуючи, що будемо вилучати 70 відсотків, а далі з великого свого плеча подарували 30 відсотків місцевим бюджетам, які ви все одно будете вилучати. То це ви в цьому Бюджетному кодексі проголосували за структуру бюджету, де жоден олігарх не сплачуватиме заробітної плати згідно із законом про трансфертне ціноутворення? Це ви проголосували за те, щоб і далі вся заробітна плата була на рівні української, а доходи олігархів були на рівні європейських? Це ви в цьому Бюджетному кодексі заклали процедуру, за якою фактично всі порядки формування бюджетів будуть здійснюватися без врахування об'єднаних громад? Покайтеся сьогодні, бо те, що ви зробили, коли даєте на армію менш ніж на силові структури в умовах війни, це ваша відповідальність за цей Бюджетний кодекс. Дякувати вам ні за що.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися від фракції «Блок Петра Порошенка».

Зараз від фракції «Опозиційний блок» виступатиме народний депутат Шурма. Будь ласка.

ШУРМА І.М. Шановні громадяни України! Зараз продовжується дискусія щодо правил гри, за якими наповнюватиметься бюджет України. Я хотів би сказати, що прийнявши такий закон, абсолютно немає жодної гарантії, що грошей у держави вистачить на всі так звані реформи, про що проводиться така велика реклама. Якщо це, дійсно, було б реформами, то сьогодні не було б жодних проблем з отриманням чергових кредитів від Міжнародного валютного фонду, а ми ще не почули його голосу. Згадайте той момент, коли та сама більшість вноситиме зміни та доповнення до бюджету 2018 року для того, щоб знову попросити грошей і потрапити в чергову боргову яму перед Міжнародним валютним фондом.

Але я не про те. Сьогодні кожен з нас може чітко сказати, що грошей на зміни в системі охорони здоров'я не вистачає. Грошей на так звану освітянську реформу не вистачає. Сьогодні зменшена кількість грошей для людей на субсидії. Що це означає? Ніби пенсію підвищили, але заберуть субсидії. Де взяти чергові гроші? А я вам відповім: припиняємо війну. Якщо припинимо війну, зменшаться видатки на армію. Якщо припинимо війну, поступово знизиться рівень злочинності. На силові структури зменшуватимуться видатки. А хто це має зробити? Насамперед той, хто заправляє правилами гри у Верховній Раді, – це коаліція. Будь ласка, робіть кроки, ідіть на якісь поступки. Ніхто силою миру ніколи не досягає.

Відтак сьогодні коаліція, яка налічує 300 чоловік, продовжує про це говорити. Допоки ті фракції не позбудуться посад голів, заступників голів комітетів, секретарів, ви є членами коаліції, інакше виходьте. Як можна сидіти в президії Верховної Ради і не бути в коаліції?.. Ви ж завдяки коаліції отримали ці посади. Ця Верховна Рада себе вичерпала, вона повинна піти у відставку.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, є ще ті, які не встигли записатися на обговорення цього проекту постанови? Немає. Ми переходимо до голосування. Ще раз наголошую, що це проект «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 7116-П). Автор цього проекту постанови Юрій

Левченко наполягає надати йому 1 хвилину, і ми переходимо до голосування.

Будь ласка, пане Левченко.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Знову-таки під час обговорення представники олігархічної коаліції жодним чином не пояснили, чому порушували Регламент Верховної Ради України, чому поправки не були надані заздалегідь, чому не використано було інших пленарних тижнів, щоб це все належним чином опрацювати. Розповідають, що, бачите, часу немає, зривається процес. Тоді працюйте нормально, а не на Мальдіви вилітайте.

Натомість розповідали про національну безпеку й оборону. Це не національна безпека й оборона, це олігархічна безпека й оборона. Тому що 5 відсотків ВВП виділяються не на Збройні Сили України, на поліцейську державу – 2,5 відсотка, а на Збройні Сили України – 2,5 відсотка. То чия це оборона?

Розповідали про освітню реформу. То це не освітня реформа – це нищення рештків освіти. Про пенсійну реформу. Це не реформа – це пенсійне шахрайство, коли підняли на копійки, а мільйони людей взагалі втратять пенсію.

Тому вибачте, будь ласка, усе-таки кажіть людям правду, люди заслужили на правду.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, переходимо до голосування.

Водночас дозвольте все-таки зазначити, що вперше за 26 років незалежності Україна виділяє 5 відсотків ВВП на сектор оборони і безпеки, і це потрібно вітати. Навіть якщо ти в опозиції до влади, не можна бути в опозиції до України.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 7116-П](#)). Голосуємо.

«За» – 41.

Проект постанови відхилено.

Це відкриває шлях для підписання Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» спікером Верховної Ради України і передачі цього документа на підпис Президенту України.

Шановні колеги, рухаємося далі.

На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 7 грудня 2017 року про прийняття в першому читанні за основу та в цілому проекту Закону України про внесення змін до розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель» ([№ 7350-П](#)). Автор проекту постанови народний депутат Олексій Мушак.

Пане Олексію, запрошуємо вас до слова.

МУШАК О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Рівно 27 років тому Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки також прийняла постанову, але вона називалася «Про земельну реформу». На відміну від Верховної Ради України восьмого скликання уже незалежної Української держави колишні комуністи знайшли в собі силу визнати, що земля – це приватна власність, а відносини повинні бути ринковими.

Коли ми проголосували 7 грудня за продовження мораторію, були порушені не лише норми Регламенту, а саме не було дотримання строків подання альтернативних законопроектів, були порушені взагалі якісь основи сенсу, логіки, справедливості і чесноти за однієї простої причини. Друзі, не можна вже у XXI столітті українцю забороняти вільно розпоряджатися своєю землею. Люди вже на Марс хочуть летіти, а ми вважаємо, що українець не може правильно розпорядитися своєю землею. Це ж нонсенс.

Більше того, як може українець у своїй державі мати менше прав, ніж, наприклад, він має в Польщі? У Польщі українець може купити землю, а в Україні ні. Це ж маячня!

Друга складова – це порушення права власності. Багато з доповідачів, які говорили до мене з різних питань, кажуть про те, що треба розвивати економіку, залучати інвестиції та робити багато інших речей. Але, друзі, як можна говорити про залучення інвестицій, про дотримання якихось прав власності, коли в тебе, наприклад, якийсь депозит, дериватив, акції, ще щось, якщо просто базовий актив – земля, але ти нею не володієш, якщо тобі заборонено продавати або купувати землю – саме базовий актив, це означає, що права власності тотально не існує.

Отже, якщо ми вибираємо такий формат розвитку економіки, а по суті це формат розвитку земельних...

ГОЛОВУЮЧА. Надайте 1 хвилину, щоб завершити слово, бо обговорюється важлива тема.

МУШАК О.П. Якщо ми вибираємо формат земельних кріпосних, то тоді відповідно будуть і ті, які цьому протистоятимуть.

Шановні колеги, я дуже вас прошу скасувати ганебне рішення, яке ми прийняли про запровадження і продовження мораторію, і дати Україні, нарешті, земельну свободу.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний пане Олексію.

Колеги, хочу поінформувати вас, що за дорученням Голови Верховної Ради Андрія Парубія 11 грудня цього року відбулося засідання Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, на якому було розглянуто проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 7 грудня 2017 року про прийняття в першому читанні за основу та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель» (№ 7350-П), внесений народними депутатами України Мушаком, Бригинцем та іншими – всього дев'ять народних депутатів. Комітет ухвалив рішення рекомендувати сесійній залі визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення цього проекту постанови. Прошу зараз записатися на його обговорення. Дякую.

До слова запрошується Володимир Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ № 218, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, пані Ірино. Олексій Мушак почав з цифри 27, я хотів би почати з цифри 100.

Сто років тому був підписаний Декрет про землю, яким тоді заборонялося фактично власникам землі, селянам, фермерам, яких потім назвали куркулями, розпоряджатися власною землею. Підписав цей декрет такий собі Володимир Ілліч Ульянов, відомий нам більш як Ленін – всесвітній злочинець, який зробив ту річ, яку ми до сьогодні розгрібаємо і до кінця розгребти не можемо.

Тому всі ті, які сьогодні голосують за те, щоб земля залишалася в комуністичному рабстві, є вірними ленінцями, комсомольцями і нащадками тих людей, які зруйнували українське селянство.

Я хочу лише нагадати всім, що на сьогодні Україна у списку країн, які не мають вільного сільськогосподарського ринку землі. Таких країн, крім України, ще п'ять: Куба, Венесуела, Північна Корея, Конго і Таджикистан. Якщо ми хочемо здійснювати реформи, як у Північній Кореї, то тоді можна це робити, але я буду категорично проти. Три роки підряд я голосував і голосуватиму проти продовження мораторію (*Шум у залі*). Не кричіть, будь ласка. Ви показали, що є вірними ленінцями, тому не треба більше нам говорити це. Я хочу лише сказати, що земля, нарешті, повинна бути вільною від усіх цих комуністичних забобонів, які зараз існують. Ми сьогодні повинні розірвати це порочне коло. Коли ми кожного року говоримо, що маємо прийняти низку законів, для того щоб був вільний ринок землі, потім їх не ухвалюємо...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу колег не перебивати, відбувається дуже важлива дискусія. Пане голово шановної фракції, будь ласка, не перебивайте, ми обговорюємо надзвичайно важливу тему – тему землі.

Прошу надати 30 секунд Володимирі Ар'єву, щоб завершити.

АР'ЄВ В.І. Ми наприкінці кожного року продовжуємо цей ганебний мораторій, для того щоб наступного року нічого не робити і не приймати таких законів. Тому ми повинні, нарешті, розірвати це порочне коло. Я голосуватиму «за» і закликаю всіх, хто проти комуністичної спадщини, також голосувати за скасування цього ганебного мораторію.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую (*Шум у залі*).
Зараз ще не ваше слово.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (*Не чути*).

ГОЛОВУЮЧА. Шановний колего, я вам надам і 4 хвилини.
Це перше.

Друге. Якщо ви використовуєте фемінітиви, то буде не головиха, а шановна пані голово. Головихи десь там, де бігають корови, у іншому місці. Знаєте, головихи були там, де був Ленін, а в нас пані голово.

Від фракції «Батьківщина» слово надається Сергію Соболеву.
Прошу.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні ленінці, автори проекту постанови про скасування мораторію, хочу вам нагадати таке. Ви, як Володимир Ілліч Ленін, пообіцяли землю – селянам, фабрики – робітникам, жінок – чоловікам. Але що з цього вийшло, ми всі бачимо. Земля – у десяти родин, фабрики – у Ахметова, Порошенка та інших, а жінки – без чоловіків і без зарплати шукають роботу по всьому світу. Оце ваші ленінські заповіти, які ви пробуєте втілювати в цій сесійній залі.

Чому ця сесійна зала проголосувала за продовження мораторію? Тому що, на жаль, за 27 років, дійсно, так і не створили правила цивілізованого розпорядження землею. Тому що ці 27 років отакі, як ви, сиділи в сесійній залі, міняли прапори від Кравчука до Кучми, від Кучми до Ющенка, від Ющенка до Порошенка, не забуваючи про Януковича, бо у вашій фракції половина тих, які очолювали Партію регіонів, а тепер вони всі перефарбувалися, вони вже, виявляється, реформатори. Дореформувалися.

Думаю, ключове, що треба робити, то це хоча б за цей рік, нарешті, запровадити цивілізований ринок землі для фермерів, а не для латифундистів, чії племінники, кузени та інші сьогодні виходять на цю трибуну, не платячи селянам навіть 5 відсотків, як цього вимагала Верховна Рада, відбираючи щодня сотні, тисячі гектарів землі по всій Україні. Останній випадок, коли в Кіровоградській області за ніч горе-нотаріус під такого латифундиста переписав 300 гектарів, забравши у людей останнє, що в них було. Це і є ваша мета для того, щоб сьогодні негайно скасувати мораторій.

Але, на жаль, варіант проекту фракції «Батьківщина», яким ми хотіли заборонити емфітевзис, а також так звані ф'ючерсні контракти відчуження землі, що зараз масово здійснюються по всій Україні, не було підтримано цією залогом. Тому я думаю, нам треба не цей проект постанови приймати, а повернутися до проекту фракції «Батьківщина» і на цей перехідний період заборонити будь-які способи відчуження земель сільськогосподарського призначення, щоб підготуватися до офіційного ринку землі, де фермер буде володарем землі, а не латифундисти.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Від фракції «Опозиційний блок» народний депутат Шурма виступатиме з місця. Будь ласка.

ШУРМА І.М. Шановні колеги, для початку трохи лікбезу. Коли вчора, звертаючись до Андрія Парубія, я назвав його головуєчим, він образився і сказав, що він Голова. Мушу вам сказати, що у президії не існує Голови, там є крісло, яке належить головуєчому. Пані Ірина мала б у відсутності Голови сісти у це крісло і бути головуєчою. Вона є головуєча, а потім буде пані Сироїд головуєча. Думаю, що нам усім треба це запам'ятати. Це перше.

Друге. Не хвилюйтеся, усім нададуть по 3-4 хвилини для обговорення не лише тому, що питання землі дуже важливе, а через те, що в нас сьогодні голосів для ратифікації угод немає, коаліції в залі немає. Вони несуть відповідальність за ратифікацію. Сьогодні максимально затягують час, щоб не дійти до проектів законів про ратифікацію, бо це є ганьбою, коли коаліція не може назбирати 226 голосів.

А тепер щодо землі. Землю треба робити ринковою? Звичайно. Люди на землі хочуть мати право на цю землю? Хочуть. Вони хочуть її продати? Хочуть. Але тут, у залі, я вже, чесно кажучи, ніяк не можу зрозуміти, хто ленінець, а хто троцькіст, усі говорять: купити не можна. А ви хоч раз подумали про тих, хто хоче продати? Поки люди не матимуть гарантованого права власності на свою землю і отримати гроші за цю землю, доти буде спір, доти латифундисти наїжджатимуть в Україну і скуповуватимуть це все сотнями тисяч гектарів. Тому

питання мораторію сьогодні актуальне: або даємо людям права власності і голосуємо, а інакше треба продовжувати недоторканність.

Наступне. У своєму виступі наш колега запитував, чи зможе нормальний депутат сьогодні за ніч прочитати 300 сторінок. Не зможе. А де ви бачили нормальних депутатів? Нормальні депутати за проект закону про медреформу проголосують? Ні. За освітянську реформу проголосують? Ні. Нормальний депутат сьогодні виступатиме проти мораторію? Ні.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, бачу, що ще не встигли записатися від фракції «Народний фронт». Але спочатку виступатиме голова фракції Радикальної партії Олег Ляшко. На виступ відводиться 3 хвилини (*Шум у залі*). Рівність. Ні, 4... Ну, обіцяла. Обіцяла, але 3.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Давайте, колеги, говорити на чистоту.

Перше. До Першого заступника Голови Верховної Ради України пані Ірини Геращенко. Пані Ірино, з великою повагою ставлюся до вас, але коли ви із найвищої парламентської трибуни весь час розкажете: десь там корови бігають, десь там головихи бігають, – я просив би вас з великою повагою ставитися до людей праці, до селян, тому що завдяки їм ви сидите в цій залі, ми маємо продовольчу безпеку країни, країна живе завдяки селянам, 14 мільйонів людей проживають у селі. Не говоріть зверхньо про корів (*Оплески*). Я розумію, що вам як дитині асфальту ті корови байдуже, але хочу вас поінформувати, що, на жаль, з вашою політикою вже корови в селі не бігають, тому що немає корів у селі, бо довели фермерів і особисті селянські господарства до ручки, люди переважно повирізали корів. Сьогодні в Україні 1 мільйон 800 тисяч голів великої рогатої худоби. Після Гітлера в 1945 році було більше – 2,5 мільйона, сьогодні менше 2 мільйонів. У маленькій Новій Зеландії, де проживають 5 мільйонів людей, 40 мільйонів голів худоби, з них – 10 мільйонів корів. Ось вам і питання продовольчої безпеки країни.

Чим годуватимемо народ? Імпортним хламом, пальмовою олією, хімією, яку завозять із-за кордону за копійки, щоб заробляти бариші,

а потім люди з раковими захворюваннями кишково-шлункового тракту останнє продають, щоб лікуватися. Замість того щоб отут прийняти закон, хочете, щоб корови в селі бігали? Прийміть наш проект закону про заборону пальмової олії, щоб українці їли натуральну молочну продукцію, і тоді буде вигідно тримати корів у селі (*Оплески*). До речі, знаєте, коли корови бігають? Коли їм такі, як ви, заважають, тоді вони б'ють рогами. А взагалі корови ходять. Це дуже поважні, серйозні й авторитетні священні тварини.

Тепер щодо того, що треба зробити, щоб відродити тваринництво. Мій колега Галасюк півгодини тому виступав, на жаль, ви не слухали. Ми пропонуємо запровадити аграрно-сировинний збір на сировину, яка вивозиться з України. Майже 40 мільйонів тонн зерна минулого року з України вивезли, замість того щоб вивозити макарони, борошно, крупи, продукцію. Годуємо весь світ, а потім втричі дорожче платимо за французькі булочки і макарони. Так ось, щоб запровадити аграрно-сировинний збір, 7 мільярдів гривень додатково на відродження тваринництва, на підтримку фермерів, одноосібників, на підтримку кооперації.

Щодо питання землі. Земля повинна належати українським селянам, а не транснаціональним корпораціям, до чого зараз прагне влада. Ми не дамо вам дерибанити землі (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, думаю, у цій залі немає людини, яка не любила б українську корову, не шанувала українську жінку, яка працює в селі. До речі, більшість голів сільських рад – це жінки. Але це голови, а не головихи сільських рад. Тому ще раз від імені всіх жінок – голів сільських рад звертаюся до вас з вимогою називати їх шанобливо: голови. А головихи – це у вашому якомусь ілюзорному світі, де корови бігають від чоловіків з вилами, вони їх точно бояться (*Оплески*).

Зараз ми далі продовжуємо обговорювати важливий законопроект. Не лякайте нас вилами. Ми надаємо слово представнику фракції «Народний фронт» Максиму Бурбаку. Будь ласка, пане Максиме.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги, колишні регіонали звинувачують коаліцію, що немає голосів у залі. Можу підтвердити, що ми

зараз не дамо жодного голосу, фракція «Народний фронт» двічі не підтримувала ці проекти постанов, якими гальмувалося прийняття проекту закону про бюджет на наступний рік. За цей проект постанови ми також не даватимемо голосів, тому що вважаю, що ці закони, які ми приймаємо більшістю в цьому залі, повинні працювати, а ви зараз використовуєте регламентну процедуру для того, щоб загальмувати бюджетний процес, продовження мораторію на продаж сільськогосподарських земель.

Це питання дискусійне, треба проголошувати широке громадське обговорення цього питання. Але я хочу вам нагадати, якщо у вас пам'ять коротка, про головного латифундиста, який хотів створити земельний банк і акумулювати там мільйон гектарів, який собі відвів Межигір'я, збудувавши там своє помістя. Про це ви не хочете говорити, чи вже забули?

Тому, шановні колеги, вважаю, що ми повинні розглянути всі ці проекти постанов, якими загальмувалося прийняття таких важливих законів для України. Не витрачайте наш час і не гальмуйте реформування нашої країни своїми недолугими проектами. Жодної нашої підтримки не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за висловлену позицію.

Сергій Кіраль від фракції «Об'єднання «Самопоміч». Просимо доповідати з місця. Так, 2 хвилини чи 3, як ви вирішите. Будь ласка.

КІРАЛЬ С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Ми не проти скасування мораторію, але за ринок землі. Нагадаю вам, що ринок землі – це певні чіткі правила гри, це певні інституції, які цей ринок мають регулювати. Мені дивно сьогодні чути, особливо від представників коаліції, від двох фракцій, які мають більшість у цьому парламенті, заклики скасувати мораторій і створити анархію. Ми знаємо, що в умовах анархії правлять олігархи.

В умовах анархії правлять фахові, досвідчені, високооплачувані юристи, які залишають селян без землі. Тому внесіть проект закону про

регулювання, про створення, про обіг землі – назвіть його, як хочете, створіть правильні умови і правильні правила гри, і відкриваємо ринок землі. Це перше питання.

Друге питання. Колеги, ті, які сьогодні повертають нас до 1917-1918 років, часів Леніна-Ульянова, хочу нагадати вам іншу історію – гетьмана Павла Скоропадського, який правив країною з квітня по грудень 1918 року. Так ось, навіть він визначив пріоритетом безпеки аграрну реформу, і за шість місяців (не говорячи вже про 27 років), не встигнувши реалізувати аграрну реформу, вони прийняли постанову Ради Міністрів про те, що селяни можуть продавати землю, але не більше 24 гектарів і лише Державному земельному банку, а решту, будь ласка, купуйте і продавайте. Навіть він створив певні правила гри. Давайте створимо і не займатимемося...

ГОЛОВУЮЧА. Ви завершили, шановний пане Сергію? Так.

Народні депутати Соловей і Хлань вимагають надати їм слово. На виступи відводиться по 1 хвилині. Після цього ми закінчимо обговорення.

Дякую.

СОЛОВЕЙ Ю.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги, коли я слухаю цей плач Ярославни, як всі наші парламентарії дбають про українських селян, мені пригадуються слова із роману Айн Ренд «Атлант розправив плечі» про те, що найбільшими мародерами є ті, які на словах дбають про свій народ. Якщо ви дбаєте про свій народ, я вам назву декілька цифр. Середня орендна ставка за оренду землі в Польщі сьогодні становить 250 доларів, в Угорщині – 300 доларів, в Аргентині – 280 доларів, а в Україні – 70 доларів за 1 гектар.

Тому треба сказати чесно, що ті, які сьогодні з цієї трибуни розпинаються за мораторій на землю, діють в інтересах тих, які більше не хочуть платити українським селянам. Ось у чому правда (*Оплески*). Бо мораторій сьогодні не підтримує, а знищує село. Поїдьте і подивіться, що сьогодні коїться на селі...

ГОЛОВУЮЧА. Надайте ще 15 секунд.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Чи там є дрібний фермер, чи там є сільськогосподарське виробництво? Немає. Тому чим швидше ми скасуємо мораторій на землю, тим швидше українська земля і український аграрний сектор стане локомотивом розвитку держави.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Останній виступ. Пан Хлань. Наскільки я розумію, він також вимагає слова від представництва українських сільськогосподарських сфер. Будь ласка.

ХЛАНЬ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 185, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Третій рік поспіль триває політичне шоу під назвою «мораторій», тому що це фікція. Бо в розділі X «Перехідні положення» Земельного кодексу України чітко вписано, що обіг земель сільськогосподарського призначення відбудеться лише після прийняття проекту Закону «Про обіг земель сільськогосподарського призначення» (*Оплески*). Три роки парламент займається виключно прийняттям політичного проекту закону, який нічого під собою не містить.

Мораторій передбачає те, що рік за роком у наших селян, у власників землі, за копійки за різними тіншовими схемами викуповується ця земля, і вона переходить у власність кількох людей. За тіншовими схемами розбазарюється державна земля. Давайте ще продовжимо мораторій, і в наших селян, дійсно, не залишиться землі, яку вони могли б продати і виторгувати хороші кошти для себе, для своїх родин...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте ще 15 секунд.

ХЛАНЬ С.В. ...помирають і не можуть скористатися конституційним правом розпоряджатися своїм майном. Не забирайте конституційні права у наших громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, хочу сказати, що зараз ми діятимемо таким чином. Ще є вимога народних депутатів пана Івченка і пана Литвина виступити з процедури обговорення. Я надам їм по 1 хвилині, і переходитимемо до голосування, колеги.

Я продовжую засідання буквально на 5 хвилин.

ІВЧЕНКО В.Є. Колеги, селянин – це не олігарх, який на яхті десь на Мальдівах і орендує мільйони або сотні тисяч гектарів землі. Ми маємо запровадити селоцентристський, селозберігаючий обіг, де селянин, безпосередньо, фермер отримуватиме цю землю.

Якщо ми говоримо про закони про обіг, то скажіть чесно, що вони є, де ця людина пропонує 33 відсотки району в одні руки! Про який обіг ми говоримо, коли в нас сьогодні одноосібні господарства чи домогосподарства в тіні? Про який обіг ми говоримо, коли дотації отримують найбільші? Про який обіг ми говоримо, коли лише 500 компаній мають кредити в усіх державних банках?

Колеги, давайте створювати аграрний устрій, сімейні ферми, виводити з тіні одноосібні господарства, а потім проводити дискусії, щоб земля не дісталася тим, хто подорожує на яхтах, отримує колосальні прибутки і купує ці...

ГОЛОВУЮЧА. Литвин Володимир Михайлович також виступатиме з трибуни.

Я бачу, що автор проекту постанови вимагає надати йому підсумовуюче слово. Олексію, ви зможете потім підсумувати.

По суті, у нас відбуваються дебати про ринок землі. Як на мене, це дуже важливо.

Просимо, пане Володимире.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні народні депутати, я оце слухаю тут людей, у яких мозолі на руках, вироблені руки, покручені ноги, і це мені нагадує таких молодих швидких бичків, але нерозумних. Вони не мають жодних перепон, усе зносять на своєму шляху. Оце результат того, що розглядали аграрне питання за скороченою процедурою, як усе ви розглядаєте в нашій країні. Вам аби рішення прийняти, аби просто прозвітувати.

Тому пропозиція щодо оцієї ключової важливої теми: у січні виділити один пленарний день, підготуватися, запросити фахівців і обговорити цю проблему. Ми тоді побачимо, що проблеми немає, землі вже немає в людей, уже всю забрали, і на 49 років. Куди б ти не писав, як би не звертався, відповідь одна – усе за законом. Прошу додати ще часу.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд.

ЛИТВИН В.М. А «смотрящие» в особі голів районних державних адміністрацій невідомим людям на 49 років здають землі, які є спільною власністю громад нерозподілених паїв.

Президенту писав, Прем'єру писав, до НАБУ писав, до Генеральної прокуратури України писав, зрозуміло, до обласної адміністрації писав. Через місяць спромоглися створити робочу групу для вивчення цього питання, а землі немає.

Тому ще раз повторюю пропозицію: розглянути це питання в січні і потім вийти на зважені рекомендації щодо рішення з цього приводу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за висловлену позицію.

Від позафракційних Левченко і Мушак підсумовуватимуть, і голосуватимемо, колеги. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Яскравим прикладом лицемірства, що постійно відбувається у цій залі, є виступ голови фракції «Народний фронт», який казав, що потрібно цей проект постанови відхилити, бо треба бігом цей закон впроваджувати в життя. І це правильний закон, цей мораторій треба впроваджувати в життя. Але є одне але. Під цим проектом постанови підписалися декілька депутатів фракції «Народний фронт». Тоді, вибачте, виходить, що у ваших головах якась така шизофренія, що ми хочемо відхилити, але підписуємося, так?

А якщо говорити по суті, торгувати землею сільськогосподарського призначення – єдиним стратегічним ресурсом, який залишився в Української держави і української нації, не можна. Проблема полягає в єдиному: у нас немає правової держави. Якщо у нас нормально

працювали б правоохоронні органи, судова система, то не було б жодної проблеми в нормальних орендних відносинах, так як це є, до речі, в більшості західноєвропейських країнах. Бо коли тут брешуть з трибуни, кажуть, що більшість країн мають сільськогосподарську землю в приватній власності, це неправда.

Тому що в багатьох країнах Західної Європи величезні відсотки землі саме сільськогосподарського призначення є в державній власності, і держава ними розпоряджається на правах орендних відносин. Саме таке треба робити в...

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Мушак. Будь ласка. Підсумуйте цю, безумовно, важливу дискусію.

МУШАК О.П. Шановні колеги, я надзвичайно радий, що в нас сьогодні відбувається дискусія. Це правильно, є різні позиції. Можливо, якби ми так обговорювали хоча б 10 років тому земельне питання, у нас ринок землі вже давно був би легальний, офіційний, де сплачуються податки до держави. Бо наразі всі ті, які виступали проти, забули сказати одну просту річ: ринок землі існує, вона купується і продається (*Оплески*).

Лише є два нюанси. Перший – податків до держави надходить нуль. Другий – ціна в два рази менша, ніж була б з відкритим ринком. Тому, шановні колеги, ті, які виступають за продовження мораторію, пам'ятайте про це. Це перше.

Друге. Ми раді, що фракція «Батьківщина» пропонує навести, нарешті, порядок із землею. Наскільки я розумію, ви хочете підтримати президентський законопроект [№ 7363](#), яким буде вирішено багато речей (*Шум у залі*). Ви отримуєте репліку, але це питання не до мене, у мене часу немає.

Шановні колеги, треба це питання вирішувати, а не ховати голову в пісок чи бетон і знову розказувати про мораторій...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, я вже всім надавала слово для реплік і виступів. (*Шум у залі*). Правильно. Олегу, я вас дуже добре чую.

Шановні колеги, прошу не кричати, ви почуєте, що я дуже мудро як головуюча зараз запропоную. По-перше, я, дійсно, хочу подякувати

всім за цю, по суті, важливу дискусію щодо ринку землі, яку ми започаткували в сесійному залі, і вона має продовжитися поза його межами. По-друге, у мене така пропозиція. Ми вже виходимо на голосування, після цього я надам вам слово для репліки. Ви виступите обов'язково, і ми завершимо наше засідання.

Отже, ще раз дякую автору проекту постанови і всім промовцям, які позиції ви не займали б у цій дуже важливій дискусії, що ми маємо продовжити, тут пролунали такі ініціативи.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 7 грудня 2017 року про прийняття в першому читанні за основу та в цілому проекту Закону України про внесення змін до розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель» ([№ 7350-П](#)). Прошу сесійний зал визначатися.

«За» – 66.

Потенціал у нас є.

Маленьке оголошення, і потім ваші репліки.

Шановні колеги, я думаю, що це оголошення є важливим для всіх. Ми усі хотіли б, щоб до залу повернувся дух справжнього парламентаризму. 24 грудня виповнилося б 80 років голові Народного Руху України, Герою України, легендарному українському політику В'ячеславу Чорноволу (*Оплески*). Сьогодні в кулуарах Верховної Ради України відкривається фотовиставка «В'ячеслав Чорновіл та журналісти». У цій експозиції будуть представлені 30 раритетних світлин, на яких В'ячеслав Чорновіл зафіксований разом із журналістами різних засобів масової інформації.

Думаю, що всі ми з радістю, після того як зараз вшануємо пам'ять нашого шановного колеги, відкриємо цю виставку. Це буде дуже хороша згадка про В'ячеслава Максимовича. Можливо, ми всі також задумаємося над тим, чого не вистачає парламенту восьмого скликання і що було в парламенті першого, другого, третього скликань, де були такі легендарні політики.

Я закриваю пленарне засідання, і вам надам слово з мотивів. Ми з цього почнемо (*Шум у залі*). Я перепрошую. Добре. Є вимога. Зараз я надам слово, і після цього...

Будь ласка, пане Ляшко. Потім виступатиме Івченко, і я закриваю пленарне засідання.

ЛЯШКО О.В. Представники від БПП кажуть, що ринок землі існує. Хочу вам сказати, що і ринок наркотиків існує, і ринок проституції існує, і ринок контрабанди зброї існує. Але це все незаконні, кримінальні ринки. Тому кримінальний ринок землі, який ви за підтримки олігархів запроваджуєте в Україні, – це грабунок селян.

Команда Радикальної партії пропонує внести зміни до статті 41 Конституції України, де записати: основою аграрного устрою України є фермерське господарство. Раз і назавжди поставити крапку в питанні: чия земля? Не Калитчина, не транснаціональних корпорацій, не латифундистів і не скоробагатків, які сьогодні при владі, а українського фермера, українського селянина. Мені дивно, що треба пояснювати абсолютно прості речі, що торгувати треба не землею, а продукцією, вирощеною на рідній українській землі.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я обмовилася. Звичайно, я не закриваю пленарного засідання, після останнього виступу йдемо на перерву і в кулуарах зможемо продовжити обговорення питання щодо ринку землі, щоб заспокоїти емоції і випустити пар. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, на табло – 66, диявольське число. Це означає, що селянин, трудар обов'язково виграють у цьому двобої.

Щодо інших законопроектів, то я раджу цьому народному депутату, який виступав, по-перше, працювати в комітеті і знати, що ці проекти вже давно розглянули в аграрному комітеті, більшість членів аграрного комітету їх підготували і проголосували. Але, на жаль, так трапляється в цьому залі Верховної Ради, що, крім Президента, більше ніхто не має іншої законодавчої ініціативи. Це депутатські проекти законів, їх номери будуть названі з трибуни, і покажуть, що вони списані як плагіат. А вам потрібно каятися за це.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, оголошується перерва. Я прошу рівно за 30 хвилин зібратися у сесійній залі задля продовження ранкового засідання.

Ще раз запрошую всіх на виставку і бажаю такої мудрості і здорової компромісності, яка була у Чорновола В'ячеслава Максимовича.
Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, розпочинаємо нашу роботу після перерви. Дуже прошу всіх відповідальних народних депутатів повертатися до сесійного залу. Обідня перерва закінчилася, і ми продовжуємо пленарне засідання. На порядку денному є низка тих питань, які ми маємо сьогодні розглянути.

Прочу наш секретаріат і Апарат Верховної Ради зробити оголошення про початок роботи після перерви, і ми просимо народних депутатів повертатися до сесійної зали.

Насамперед прошу повернутися до сесійного залу народного депутата Левченка (*Шум у залі*). Боже, вибачте, будь ласка, я вас уже бачу. Я дивлюся на ваше робоче місце і за ялинками не все видно. Я перепрошую. Народний депутат Левченко присутній у залі, але трохи сховався за красивими колонами.

Шановні колеги, переходимо до обговорення двох проектів постанов, автором яких є народний депутат Левченко, який завжди присутній у залі, але зараз він був не на своєму місці, тому я його не помітила.

На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 7 грудня 2017 року про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення зміни до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» щодо надання перехідного періоду українськими авіакомпаніями на перехід з літаків закордонного виробництва на літаки вітчизняного виробника» ([№ 7280-П](#)). Автор проекту постанови народний депутат Юрій Левченко.

Запрошую до трибуни для доповіді автора проекту пана Левченка. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Це питання стосується всієї країни, тому що має відношення до нашої стратегічної авіабудівної галузі, однієї

з небагатьох галузей промисловості, яка в нас ще конкурентоздатна у світових реаліях. Але я хотів би зараз звернути увагу на це питання також як київський мажоритарник, тому що Державне підприємство «Антонов» знаходиться прямо через дорогу від межі мого округу № 223, і я знаю, як на цьому заводі останні кілька місяців звільняють людей, відправляють у неоплачувані відпустки, переводять на половину робочого дня і таке інше.

Але при цьому Верховна Рада України голосує за те, щоб на рік продовжити можливість завозити в Україну західні літаки – «ширпотреб», аналоги яких саме виробляє завод «Антонов». Тобто люди з цієї трибуни (багато таких різних фракцій є нібито опозиційних) розповідають про «купуй українське», як треба підтримувати вітчизняного виробника, а потім виходять і голосують за такі злочинні закони, які руйнують українську промисловість. Для чого? Щоб пан Коломойський – олігарх – міг для свого МАУ (Міжнародні авіалінії України) так званого нібито українського авіаперевізника, жодним чином не українського, жахливого, який пропонує дорожчу вартість квитків, ніж західні перевізники, й далі дешевше літаки купувати.

Так ось, я хотів би, щоб була все-таки політична відповідальність за слова. Хочу зачитати, які фракції і групи голосували за цей антинародний і взагалі антиукраїнський закон попри розмови про підтримку вітчизняного виробника.

«Блок Петра Порошенка» – 78, «Народний фронт» – 63, «Опозиційний блок» – 28, «Партія «Відродження» – 24, Радикальної партії Олега Ляшка – 13.

Оце щодо політичної відповідальності, коли розповідають тут, з трибуни, про те, як треба підтримати вітчизняного виробника – «Купуй українське, плати українцям», а потім виходять і голосують за законопроекти, що руйнують українські галузі, які взагалі на щось ще здатні.

Шановні виборці! Шановні українці! Робіть висновки, як вас тут олігархічна більшість постійно дурить.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, дозвольте вас поінформувати.

За дорученням Голови Верховної Ради України Андрія Парубія 19 грудня відбулося засідання Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, на якому було розглянуто проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України

від 7 грудня 2017 року про прийняття в цілому як закону законопроєкту про внесення зміни до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» щодо надання перехідного періоду українськими авіакомпаніями на перехід з літаків закордонного виробництва на літаки вітчизняного виробника». Як ми знаємо, це проєкт постанови народного депутата Левченка. Після обговорення профільним комітетом було прийнято рішення запропонувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення цього проєкту постанови.

Ми переходимо до обговорення проєкту постанови.

Прошу записатися на виступи в обговоренні від фракцій: два – за, два – проти.

Максим Бурбак. Прошу вас до слова.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Я уважно слухав доповідача і можу процитувати мого колегу Миколу Трохимовича Федорука, який не раз казав, що є правда, є брехня, а найстрашніше всього – це напівправда. То я цьому професійному популісту зараз розкажу, в чому полягає правда. Він навіть не читав того законопроєкту, який ми приймали, про те, що цю норму треба вводити не через рік, а через три роки. Це по-перше.

По-друге, тут пролунала теза про захист вітчизняного виробника і що деякі опозиційні фракції цими лозунгами користуються, а потім голосують за такі «потрібні закони», то я вам можу сказати, МАУ – це вітчизняний перевізник, іншого в Україні поки що не має. Треба створити всі умови для того, щоб сюди заходили і лоукости, і відроджувалися національні перевізники. Чим їх буде більше, тим краща буде конкуренція, тим дешевше будуть квитки.

По-третє, під час свого виступу я показував лист Державного підприємства «Антонов», у якому повідомлялося, що вийти на серійне виробництво літаків вони зможуть не менш ніж через три роки. Тому що після того, як колишньою злочинною владою було створено міждержавне підприємство «Антонов», країна-агресор Росія забрала всі сертифікати і документацію до себе. І їм треба три роки для того, щоб відновити цю документацію. Це було в листі Державного підприємства «Антонов» до профільного комітету, у якому виписано чітко

чорним по білому, що треба три роки, щоб запуснути документацію, і потім вони зможуть налагодити виробництво літаків.

Найголовніше. Я звертаюся до всіх пасажирів. Цим законом, за який ми проголосували, передбачено не підвищувати ціни на квитки як мінімум на 20 відсотків, тому що вводився б ПДВ на лізинг, і тоді усі літаки, які беруть під лізинг, для того щоб здійснювати міжрегіональні рейси, подорожчали б на 20 відсотків. Це становить близько 4-6 мільйонів доларів. На чії плечі це лягло би? Це лягло б на плечі наших пасажирів. Тому цей законопроект захищає їхні права і їхні кишені.

А вашими антидержавними законопроектами ви лише лобіюєте закриття регіональних перевезень. Ми бачимо зараз, як відроджуються аеропорти: у Чернівцях, який отримав державну підтримку, відремонтовано злітно-посадкову смугу, відбуваються рейси до Києва, чартерні рейси за кордон; аеропорт у Миколаєві, який з 15 грудня отримав сертифікат, і багато інших.

Тому не заважайте нашій країні розвиватися. Годі годувати людей політичним брудом і сміттям.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже дякую за висловлену позицію.

Ігор Шурма виступатиме з місця. Будь ласка.

ШУРМА І.М. Шановні колеги! Фракція «Опозиційний блок» з першого дня функціонування цього складу Верховної Ради в опозиції не до держави, не до України, а до влади, яка на сьогодні, незважаючи на таку дуже популістську риторіку, що ми все для України, робить дуже багато фундаментальних системних помилок, які не приносять користі ані державі, ані громадянам України.

Одним із незаперечних атрибутів сьогоднішньої політичної ситуації стабільності є Верховна Рада. Знаєте, мене мало що об'єднує політично й ідеологічно з багатьма людьми в цій Верховній Раді, але я ставлюся з шаною і повагою, можливо, не стільки до них, а до тих людей, які їх обрали і їм делегували право тут, з трибуни Верховної Ради, відстоювати свої права. Вони це роблять так, як уміють, і відображають думки й дії тих людей, які їх обрали.

Проти чого я категоричний? Я так само, як і ви, як і автор цього проекту постанови, маю право на свою точку зору. Чому на сьогодні люди, які належать до керівництва фракцій, дозволяють собі говорити

про професійних популістів? Люди добрі, не кидайте камінь у чийсь город, він до тебе прилетить. Невже ви не навчилися того, що порушуючи Регламент стосовно фракції «Опозиційний блок», то й Регламент працює проти вас? Відходьте від персональних образ. Ви проголосували, і фракція «Опозиційний блок» з вами голосувала. Ми відстоюємо свою позицію. Ми маємо право. У людини є своє право відстояти. Навіщо розпалювати ворожнечу. Ви закликаєте за мир на зовнішньому кордоні, а намагаєтеся посіяти війну на політичному фронті. Не треба цього робити. Якщо ми будуємо Україну, переступіть через свої амбіції і поприкушуйте язики щодо персональних образ.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Хочу також доєднатися до таких миротворчих заяв щодо того, що нам усім потрібно бути коректнішими один до одного, і це додасть конструктиву в роботі Верховної Ради України.

Зараз я з великим задоволенням надаю слово шановному Сергію Кіралю від фракції «Об'єднання «Самопоміч».

Ви виступатимете з місця чи з трибуни? З місця. Будь ласка.

КІРАЛЬ С.І. Шановні колеги! Знаєте, завжди в нас під добрими гаслами проводяться, на жаль, не дуже якісні, а часом корупційні законопроекти. Під гаслами відродження літакобудування, підтримки космічної галузі ми фактично виводимо сотні мільярдів гривень з державного бюджету на підприємства, які й досі не реформовані, в яких немає якісного керівництва із знанням англійської мови, в яких досі немає довгострокової стратегії. Незважаючи на те що я як заступник голови Комітету з питань промислової політики та підприємництва прошу про це останні три роки. Коли приходять на засідання представники, керівники цих підприємств, то вони це знають, чують, але очевидно, просто немає про що говорити.

А зробити треба небагато. Якщо казати про українських пасажирів, ви знаєте, потрібно просто провести рішення, яке вже прийнято там...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 1 хвилину.

Я прошу всім виступаючим від фракцій надавати по 2 хвилини – рівний час. Дякую.

КІРАЛЬ С.І. Україною підписана і давно парафрована угода про так званий спільний авіаційний простір. Давайте відкриємо українське небо, і тоді українські аеропорти і українські авіакомпанії через конкуренцію стануть потужнішими, сильнішими і їхні послуги стануть потрібними для пасажирів, а не такими, про які будуть писати соціальні мережі.

А щодо заводу «Антонов», то давайте дамо відповіді на ті корупційні скандали, про які нещодавно писали в медіа, про те, що керівник підприємства повідкривав купу офшорних компаній, куди йдуть всі прибутки із Державного підприємства «Антонов», а не до підприємства і не до державного бюджету. Давайте отримаємо відповідь на ці запитання, а тоді будемо думати, як його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за висловлену позицію.

Зараз Максим Курячий. Після нього ще пан Корчик вимагає слова. Будь ласка.

КУРЯЧИЙ М.П. Шановні колеги! Мені дуже прикро насправді чути оці вигуки з лівої частини залу від колег із фракції «Об'єднання «Самопоміч». Чому? Тому що жодного голосу «за» на підтримку вітчизняної літакобудівної галузі, підтримку вітчизняної ракетно-космічної галузі фракція «Об'єднання Самопоміч» не дає.

Що відбувається? Ми минулого року прийняли дуже важливий, революційний, потужний закон. Ми надали шанс і можливість українцям пишатися нашими літаками Державного підприємства «Антонов». Так, це правда. Але хтось нам намагається поставити підніжку, постійно б'є у спину. Зараз цей проект постанови, який не дає можливості розвиватися галузі. Більше того, цей проект не лише гальмує розвиток галузі, а насправді ще й блокує вітчизняний аерорух у країні. Так бути не може. У вас нічого не вийде.

Я звертаюся до вас, шановні колеги, схаменіться! Завтра в цьому залі буде порушуватися питання про підтримку вітчизняної ракетно-будівної галузі, КБ «Південне», «Южмашу», «Південмашу». Схаменіться, інакше вам у Дніпрі більше робити нічого. Або ви голосуєте «за» і підтримуєте, або в Дніпро навіть не приїжджайте.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Корчик виступатиме з місця. Будь ласка.

КОРЧИК В.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Ви знаєте, коли я чую про такі проекти постанов, мені дуже прикро. Тому що, дійсно, вони гальмують як безпосередньо розвиток галузей, так і права тих пасажирів, які можуть вже виступати. Кожне питання в нас намагаються заполітизувати. Але є технічні питання, які не можна застосовувати до політики. Це питання абсолютно технічне. Ми зараз допомагаємо як і нашим вітчизняним авіабудівникам, так і вітчизняним авіакомпаніям, знайшли такий консенсус, коли можуть працювати спільно.

Що стосується Державного підприємства «Антонов». Я особисто і фракція «Народний фронт» підтримуємо вітчизняне авіабудування. Ми робимо все для цього можливе, але коли чуємо від підприємства «Антонов», що їм потрібно ще три роки, для того щоб не лише налагодити виробництво літаків, а й безпосередньо мати усі ліцензії, то ми йдемо їм на поступки і тим самим надаємо право нашим пасажиром без підвищення тарифів (а в середньому за розрахунками це 20 відсотків) на перевезення в регіональних аеропортах України, які не можуть приймати великогабаритних літаків, таких як *Boeing* і *Airbus*. Це згадані аеропорти «Чернівці», «Миколаїв», «Івано-Франківськ» та інші. То про що ми говоримо? Ми зараз намагаємося допомогти узгодити це питання, а ви кажете, вибачте, усе пропало. То, будь ласка, відповідайте конкретно людям, що ж ви робите?

Я ще раз кажу, що такий закон цілком необхідний. Добре, що ми його проголосували. Три роки на розвиток Державного підприємства «Антонов», і матимемо свої достойні літаки.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановний колего, я просто боюся, щоб ми не перейшли з обговорення літакобудування на обговорення один одного. Давайте тут зараз поставимо крапку, а після голосування надамо слово з мотивів ведення сесії, і ви зробите мені всі необхідні зауваження. Добре.

Зараз надається підсумовуюча 1 хвилина автору цього проекту постанови. Голосуємо, а потім обмінємося репліками щодо того, що відбувається у сесійній залі.

Дякую.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. По-перше, щодо того, що написано в законах, хто їх як читає. То ви читайте, власне кажучи, що ви подаєте, і як ви пропихуєте все в цілому без жодного другого читання. На сайті Верховної Ради розміщено закон, у якому написано: до 21, а в порівняльній таблиці – до 23. Ось за що ви голосуєте в цілому без належного обговорення – порушуєте Регламент Верховної Ради України.

А тепер щодо суті претензій. Розказують про підтримку авіабудівної галузі. Як ви підтримаєте авіабудівну галузь, якщо насправді даєте можливість і далі ввозити імпорتنі літаки, аналоги яких може виробляти українське державне підприємство «Антонов»? У чому ж тут підтримка? Коли ви кажете, що «Антонов» зараз не здатен забезпечити попит, то питання до ваших менеджерів, яких ваш Кабінет Міністрів призначив. Чому ви зараз звільняєте людей? Якщо підприємство «Антонов» не справляється, то чому ж звільняються працівники, скорочується робочий день, людей відправляють у безоплатні відпустки?! Щось не дуже в'яжеться логіка? Не брешіть людям...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Це ми вже переходимо до обміну люб'язностями, а місце для цього в буфеті, а не в сесійній залі.

Тому зараз ставиться на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 7 грудня 2017 року про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення зміни до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» щодо надання перехідного періоду українськими авіакомпаніями на перехід з літаків закордонного виробництва на літаки вітчизняного виробника». Прошу голосувати. Після цього слово з мотивів.

«За» – 20.

Проект постанови відхиляється.

Зараз я надаю 1 хвилину Максиму Бурбаку, а потім – Ігорю Шурмі для обміну репліками з мотивів.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Хочу звернутися до всіх українців і розказати професійним брехунам в цій Раді, професійним популістам, що таке спільний авіаційний простір і наші завдання, які Україна виконала вже три роки тому. Ще перебуваючи на посаді міністра інфраструктури в уряді Арсенія Яценюка я особисто підписував усі документи, для того щоб Україна виконала свою частину Угоди про спільний авіаційний простір. Ми це зробили, навіть ратифікували це в парламенті.

А тому колезі, який тут критикував і розказував, що САП не робиться через Україну, хочу нагадати, що Євросоюз не підписував цієї угоди, тому що між Іспанією і Великобританією є невирішене питання Гібралтару. Ось у чому полягає позиція.

Ще раз закликаю: годі годувати людей політичним сміттям. Нарешті треба нести за це політичну відповідальність, тому що ви на всю країну збрехали.

ГОЛОВУЮЧА. Без реплік. У нас 30 секунд. Ігор Шурма, і переходимо до наступного проекту постанови. Прошу.

ШУРМА І.М. Прошу 1 хвилину. Нам дуже приємно, що позицію фракції «Опозиційний блок» щодо літакобудування у тому числі підтримав і «Народний фронт». Думаю, що там, де питання інтересів України, ми всі об'єднуємося.

А тепер хочу процитувати те, що сказав мій колега. У цьому залі лунає правда, напівправда і брехня. Так ось, правдою є те, що сьогодні середа. Правдою є те, що на сьогодні у залі немає коаліції. А неправдою є те, що ми намагаємося людям показати свою велику роботу, а не можемо приступити до ратифікації, це також є правдою. Але неправдою є те, як ми це все...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, хочу сказати, що правда в тому, що в залі зараз відповідальні народні депутати з різних фракцій, які ходять на роботу. Я закликаю відповідальних народних депутатів, які зараз у кулуарах, повернутися до сесійного залу.

На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» ([№6776-д-П](#)).

Автор проекту постанови народний депутат Юрій Левченко, який наполегливо просить надати йому 1 хвилину, і 3 хвилини він виступить щодо свого проекту постанови.

Дякую.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Це останній із моїх проектів постанов щодо реакції на антирегламентну вакханалію у бюджетний четвер, коли багато законопроектів приймалися абсолютно незаконно, на порушення Закону України «Про Регламент Верховної Ради України». Цей законопроект починався буквально з кількох сторінок, правильні більш-менш норми щодо збільшення акцизу на тютюн, хоча відтермінували цей акциз на кілька років. Але за 3 хвилини до розгляду законопроекту в цілому народним депутатам видається таблиця на 200 сторінок, також свіжа, з-під ксероксу, гаряча, аж пар з неї йшов, у якій маса абсолютно інших поправок, які не пов'язані з первинним змістом проекту. Деякі поправки більш-менш нормальні. Наприклад, там намагалися вирішити питання щодо податкових накладних, і тепер, до речі, владний олігархат спекулює на цьому, використовуючи малий і середній бізнес. Представники малого і середнього бізнесу кажуть: не можна ж зупиняти такого закону. А люди не бачать повноти того, що там виписано. Замість того щоб вирішувати нормально ці питання протягом року (півроку було часу), пропихають нормальні речі разом з жахливими поправками – величезний проект за 5 хвилин до голосування.

Що там ми бачимо? Збільшення олігархічних прибутків для газового олігархату, податкові преференції щодо податку на прибуток для багатьох різних олігархічних бізнесів, абсолютно маячливу норму про так звані три посилки, про що вже багато хто говорить, особливо наша діаспора і наші заробітчани. Усе це було прийнято без жодного обговорення, не публічно, тишком-нишком, використовуючи таблицю, яка була подана незаконно, не за 10 днів, як того вимагає Закон України «Про Регламент Верховної Ради України», а за 3 хвилини

з-під ксероксу дали, швиденько проголосували. Потім розповідають, як це добре для держави.

Так ось, будь-яка раціональна людина розуміє, що хороші речі для суспільства таким чином, у темну, незаконно не приймаються. Що б ви тут не розповідали з трибуни, у який спосіб ви нібито покращуєте життя. Один уже покращував життя, один уже всіх чув – опинився у Ростові. Дивіться, щоб з вами такого самого не повторилося (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, за дорученням Голови Верховної Ради Андрія Парубія 19 грудня відбулося засідання профільного Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, на якому було розглянуто проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» за авторством Юрія Левченка. Після бурхливих дебатів, які відбулися на засіданні комітету, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення цього проекту постанови у сесійній залі. Перед тим як ми з вами визначаємося зараз щодо цього проекту постанови, ми проведемо його обговорення.

Прошу записатися на виступи від фракцій на обговорення.

До слова запрошується Максим Курячий. Прошу вас, шановний колего, до трибуни.

КУРЯЧИЙ М.П. Шановні колеги! За що ми проголосували з вами минулого пленарного тижня під час внесення змін до Податкового кодексу? Ми проголосували за розвиток країни, за виправлення дуже серйозної помилки, ми розблокували реєстрацію податкових накладних. Саме цього рішення очікував від нас увесь реальний сектор економіки України. Ми визнали помилки, ми їх виправляємо, і це є ознакою сили. Це по-перше.

По-друге, ми проголосували за масштабнішу промислову модернізацію в нашій країні. Ми надали просто революційну пільгу для всіх суб'єктів підприємництва: оновити свої основні засоби, завезти із розстроченням сплати податку на додану вартість зі строком

на два роки нового обладнання, нових станків. Досить жити в поза-минулому столітті! Ми проголосували за дуже потужні речі, за якими надали можливість розвиватися в тому числі українському селу. Так, ми завтра виправимо ту неточність щодо поправки 180, яка була проголосована, і це зніме повністю напруження на селі.

Але найголовніше, ми взяли на себе зобов'язання через рік проголосувати в цій сесійній залі проект закону про податок на виведений капітал, замінивши корупційний податок на прибуток законом відповідного змісту. Це буде прогрес для України.

Шановні колеги, ні кроку назад. Люди очікують на розвиток держави, прагнуть стабільності. Бізнес прагне розвиватися. Ми надаємо можливість розвитку вітчизняної економіки. А цей проект постанови, який запропонований з єдиним мотивом: «чим гірше країні – тим краще для їх рейтингів...

ГОЛОВУЮЧА. Слово надається Ігорю Шурмі. З місця, будь ласка.

ШУРМА І.М. Ви знаєте, може, я помиляюся. Ось я у своїх колег запитав, вони мені дають відповідь, може, вона неправильна. Запитую у всіх у сесійній залі: скажіть, а сьогодні середа чи п'ятниця? Завжди у п'ятницю ходить близько 100 людей. Подивіться в зал, що відбувається? Театр абсурду.

Тут весь час намагаються казати такою риторикою: чим більше ми голосуємо, кричимо, що любимо Україну, тим більше користі для людей. Було б добре, якби так відбувалося. А в мене склалося інше враження. Чим більше підвищують зарплату народним депутатам, тим менше вони ходять на роботу. Подивіться сьогодні на сесійній зал. Ви можете казати про те, хто є на роботі, кого немає, але є так звана політична відповідальність, і коли треба було голосувати за законопроект, який стосується податкового кодексу, «Опозиційний блок» голосував. Це правила гри. Ми створюємо правила гри для уряду. А чи він його буде виконувати, чи ні, це вже питання номер два.

А знаєте, якби ви сьогодні поставили об'єднуючий законопроект, то більше ніж 120 голосів у сесійному залі не назбирали. Це нормально? Чому я звертаюся до коаліції? Тому що політична відповідальність коаліції за функціонування Верховної Ради. Вона у свій час роздала

посади в комітетах, і були фракції, які входили до коаліції, і сьогодні один з цієї фракції виступає і каже: я заступник голови комітету. А у вас є моральне право так говорити, якщо ви вийшли з коаліції? Немає. Тому цей театр абсурду необхідно припиняти. Я не хочу обманювати ані людей, ані себе: голосів у залі за ратифікацію немає. Проекти постанов голосуються, бо вони не наберуть у жодному випадку голосів. Давайте матимемо силу волі і визнаємо, що ця Верховна Рада себе вичерпує. Давайте не розчаровувати людей в майбутньому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановний пане Ігоре, можу підтримати позицію, що всі народні депутати мають бути на своєму робочу місці. Але водночас я як людина, яка веде засідання, хочу наголосити, що ми йдемо цілком за Регламентом, бо розглядати проекти постанов – це обов’язок Верховної Ради. Тому я хотіла б, щоб усі присутні тут чітко розуміли, що ми робимо дуже важливу справу, розглядаючи проекти постанов, які потім дають можливість підпису Головою Верховної Ради цих законів.

Шановний пане Голово, у нас ще залишаються три виступи в обговоренні...

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Івченко, Кіраль і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз надам слово. Давайте припинимо практику критикувати Верховну Раду України, тому що Верховна Рада України – це всі фракції і всі народні депутати, які здійснили фундаментальні зміни в Україні і будуть ще змінювати, вести державу до Європи, робити могутньою, потужною Українську державу. Це осередок стабільності, тому давайте підтримувати Верховну Раду. Проекти постанов, які ми розглядаємо, вкрай важливі, вони розблоковують прийняття бюджету, внесення змін до Бюджетного кодексу

і Податкового кодексу. Давайте не займатися самознищенням, а системно й ефективно працювати.

Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Хочу ще раз вам нагадати, що саме змінами до Податкового кодексу були запроваджені відшкодування нульової ставки для певних видів культур. Фактично ми розуміємо, що це було на користь двох великих олігархічних груп.

Колеги, не можна проводити реформи за рахунок когось. У нашому контексті – за рахунок сільськогосподарського товаровиробника. Не було жодних консультацій з товаровиробниками, з асоціаціями, з членами Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин, і таким чином, порушуючи Регламент, протягнули цю норму.

Ще раз хочу сказати, завтра аграрії виходять на попереджувальну протестну акцію. Їх тут буде близько 5 тисяч. Ми маємо їм дати слово і сказати, що виправимо ситуацію. Ми повернемося сьогодні до діалогу разом з комітетами з питань податкової та митної політики, з питань аграрної політики та земельних відносин, і давайте приймати компромісні рішення, а не проводити свої нововведення без урахування позиції того сектору, який формує 32 відсотки валютної виручки в країні. Ніхто не рахувався з асоціаціями, з аграрним форумом і навіть з аграрним комітетом.

Колеги, наразі я бачу в залі всього 50 чоловік, але за фактом потрібно: проголосувати проект постанови; завтра прийняти такий Податковий кодекс, який піде на користь, у тому числі аграрному сектору, щоб аграрії це побачили. Усім разом вийти і сказати: «Ми змогли, ми перемогли, ми виправили ситуацію». Давайте далі в діалозі приймати рішення. Оце буде правильно. А сьогодні підтримаємо проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, є кілька бажаючих виступити, але ми не можемо всім надавати слово. Зараз надам слово Кіралю. Вимагає ще Соловей, Вадатурський, Люшняк. Добре. Але це вичерпний перелік.

Кіраль, 2 хвилини. Хлопці, вам відводимо по 1 хвилині. Добре?

Будь ласка.

КІРАЛЬ С.І. У творі Джорджа Орвелла «1984» те, що зараз відбувається, називається дводумством або двомовностями, тобто це коли злочини прикриваються такими благими намірами. У нас уже така традиція: під різдвяну ялинку ми проводимо всі більш-менш непрозорі злочинні рішення.

Пане Голово, якщо у Верховній Раді дотримувалися б Регламенту, коли ми організовували якісні обговорення тих чи інших рішень, мали б можливість послухати думки різних сторін, різних депутатських фракцій, думаю, наші закони були б набагато якіснішими і служили людям.

Що стосується конкретного питання, на жаль, ніхто не питав: ані аграріїв, ані малого і середнього бізнесу. Якщо говорити про блокування податкових накладних. А вони взагалі потрібні сьогодні? Це треба було робити ще у серпні або у вересні, коли, дійсно, нормальна, правильна річ запроваджена щодо автоматичної реєстрації накладних, на жаль, призвела до значних проблем серед бізнесу, коли бізнес мусив був обґрунтовувати, збирати купу довідок, переконувати податкову, що насправді не зловживає, виробляє ту саму продукцію, яку повинен виробляти, просто з іншої сировини.

Сьогодні та проблема вже розв'язана. Для чого потрібно це зняття блокування? Не для того, щоб зараз, протягом цих наступних двох місяців почали масово вкидати фіктивні документи і за фіктивними документами повертати фіктивне ПДВ?

Хочу попросити тих колег, які підтримували такі норми, щоб вони так само активно слідкували тоді, які саме накладні реєструються, і зверталися безпосередньо до НАБУ, до інших правоохоронних органів, щоб не допустити таких випадків. Ми будемо за цим дивитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу наголосити, що я дотримуюся Регламенту. Щодо кожного проекту відбувається повне обговорення, і усі мають можливість висловитися.

Дводумство за Орвеллом – це коли люди говорять одне, думають друге, а роблять третє. Просто будьте цілісними: говоріть те, що думаєте, і в залі не буде дводумства. Це єдина відповідь на ваші застереження.

Я наголошую, щодо кожного проекту ми маємо повне обговорення, немає обмежень у виступах. І навіть зараз, коли ми обговорюємо проекти постанов, більшість бажаючих виступити можуть це зробити. Для цього відводимо по 1 хвилині.

Спочатку Соловей, 1 хвилина. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Шановні колеги! Однозначно, проект постанови потрібно відхилити хоча б з огляду на те, що зазначеними змінами до податкового законодавства ми надали велику можливість українським виробникам завозити сучасне обладнання і розтермінувати сплату податку на додану вартість. Але поряд з цим я хотів би у своєму виступі привернути увагу до іншого питання – питання економіки й залучення інвестицій. Бо якщо ми кожного року перед Новим роком міняємо Податковий кодекс, то, зрозуміло, що казати про масштабне залучення інвестицій, на жаль, не доводиться.

Думаю, що сьогодні час в українському парламенті, як ми і говорили, зробити один день земельної реформи, зробити один широкомасштабний день податкової реформи. Розглянути надзвичайно важливий законопроект про податок на виведений капітал, яким замінити податок на прибуток. Один раз і назавжди хоча б на п'ять років прийняти такі податкові правила, які були б зрозумілими, прозорими для кожного підприємства, щоб інвестор, який інвестує в Україну, розумів, що в наступні хоча б п'ять років податкові правила в цій країні змінюватися не будуть.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Микола Люшняк. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛЮШНЯК М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 166, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Дорогий український народе! Сьогодні Комітет з питань податкової та митної політики виправив помилку, як завжди, бюджетної ночі і вніс зміни до Податкового кодексу щодо нульового ПДВ з відтермінуванням на такі культури, як соя і ріпак.

Але залишилося одне глобальне невирішене питання. Чому країна, яка сьогодні перебуває у стані економічної кризи, у стані війни, повинна виплачувати сільськогосподарські дотації більше 150 мільйонів в одні руки? Чому ми не можемо обмежити? Я прошу голову Комітету з питань бюджету завтра внести зміни до Бюджетного кодексу, які будуть стосуватися того, що за всіма сільськогосподарськими програмами має бути обмеження у 100 мільйонів. Це велика цифра. Ми згодилися компромісно на 150. Це має бути зроблено українським парламентом на цій сесії. Тоді ми зможемо подивитися в очі аграріям і сказати, що ми є парламент, який помиляється, але виправляє свої помилки.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу нагадати (як я і попереджав у понеділок), завтра ми за статтею 131 Регламенту Верховної Ради України матимемо можливість зробити уточнення і щодо бюджету, що стосується безпеки, і щодо Податкового кодексу, стосовно якого уже, наскільки мені відомо, або вже прийняв, або сьогодні має прийняти рішення комітет.

Заключний виступ щодо обговорення даного проекту постанови – Вадатурський. З місця, будь ласка, 1 хвилина.

ВАДАТУРСЬКИЙ А.О., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 130, Миколаївська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Сьогодні ми говоримо про довіру, про повагу до Верховної Ради України від суспільства. Як можна казати про повагу, якщо ми під час обговорення витрачаємо 3 хвилини, для того щоб забрати майже 10 мільярдів гривень у аграріїв і передати в одні чи дві пари рук? Як можна це пояснити аграріям, які дуже важко заробляють і намагаються вижити у таких складних умовах? Нам потрібно закінчити з такою практикою. Ми повинні навчитися самі виправляти свої помилки. Ми згодні підтримувати переробника, але не таким чином – не забирати кошти у одних, а давати іншим. Так не можна вчиняти. Це недержавна позиція і недержавна політика. Нам потрібно виправляти такі помилки. Давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключне слово має автор проекту постанови Юрій Левченко. Через 1 хвилину переходимо до голосування. Прошу запросити депутатів до залу. Увімкніть мікрофон Юрія Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Під час обговорення усіх моїх зупиняючих проектів постанов, якими я намагався привернути увагу, зокрема суспільства, до кричущого постійного порушення Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» і до тих негативних моментів, які в цих законах проштовхувалися, чомусь жоден з промовців з олігархічної більшості навіть словом не обмовився про факти порушення Закону України «Про Регламент Верховної Ради України». Про що лише не говорили: про поганих якихось популістів, про те, як вони нібито країну будують, тощо, але ніхто з них не сказав жодного слова щодо конкретних фактів порушення статей Регламенту Верховної Ради України, бо це є закон.

Я звертаюся до громадян України. Люди добрі, сподіваюся, що ви розумієте, нормальні речі, потрібні для суспільства, не приймаються швиденько на порушення Закону «Про Регламент Верховної Ради України».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обговорення завершено. Ми переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 07.12.2017 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» ([№ 6776-д-П](#)). Хто підтримує даний проект постанови, прошу проголосувати. Визначається, колеги.

«За» – 33.

Рішення не прийнято.

Колеги, це був заключний проект постанови з тих, які розблоковують бюджетний процес.

Колеги, хочу звернутися до залу. У нас уже кілька тижнів поспіль хороша традиція, коли законопроекти, які важливі та мають велику кількість поправок, ми розглядали в середу, а голосування проводили в четвер.

У нас в порядку денному стоїть проект Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Цей законопроект має майже 300 поправок.

Колеги, у мене пропозиція, щоб за ті півгодини, які лишилися, ми змогли пройти більшість поправок, завершити день, а в четвер вийти на голосування. Цей проект, наскільки мені відомо, підтримується усіма фракціями. Питання лише в тому, щоб ми, дотримуючись Регламенту (а ми його дотримуємося на відміну від деяких звинувачень), змогли пройти сьогодні ці поправки і завтра менше витратити часу на розгляд цього проекту закону. Є згода в залі? Є.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ([№ 6016-д](#)).

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань податкової та митної політики Южаніну Ніну Петрівну. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні на ваш розгляд у другому читанні пропонується проект Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ([№ 6016-д](#)).

Зазначений законопроект розроблено з метою приведення норм національного законодавства у сфері аудиторської діяльності у відповідність із законодавством Європейського Союзу, зокрема з положеннями Директиви 2006/43/ЄС та Регламенту 537/2014 року.

Законопроект було прийнято в першому читанні 16 листопада 2017 року. Під час підготовки законопроекту до другого читання надійшло 238 поправок. Більше половини, а саме 133 поправки враховано редакційно. Враховані поправки по суті не змінюють концепції законопроекту, а навіть дещо його вдосконалюють і роблять більш ліберальним. При цьому норми залишаються у відповідності із стандартами ЄС, які передбачається імплементувати в національне законодавство.

Відхилених пропозицій всього 105. Це переважно ті, що не можуть бути враховані, оскільки змінюють концепцію законопроекту або не узгоджуються із концептуальними засадами Директиви ЄС.

Враховані пропозиції, що найбільше обговорювалися в залі під час прийняття законопроекту в першому читанні. Саме робоча група в комітеті разом із експертами, представниками професії дуже ретельно розглянули їх і максимальну кількість врахували.

Крім того, хочу наголосити, що комітет за цей період часу отримав листи підтримки зазначеного законопроекту, доопрацьованого широкою аудиторською спільнотою і Аудиторською палатою України. Ми отримали підтримку зазначеного законопроекту, яку висловив Посол ЄС в Україні. У місті Харкові відбулася конференція з уже доопрацьованою версією і аудиторська спільнота також надала свою підтримку даному законопроекту.

Хочу наголосити, що саме тоді мої колеги з комітету дуже уважно поставилися до всіх пропозицій, які подавали аудитори з Харкова. Ми відпрацювали їх і запросили всіх аудиторів, поправки яких не були враховані в першому читанні, до дискусії в комітет.

У результаті маємо зараз підтриманих 133 поправки. Тобто зараз я вам...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 2 хвилини.

ЮЖАНІНА Н.П. Переважно треба наголосити на тих поправках, щодо яких найбільше виникало зауважень минулого разу. Я хочу, щоб ви звернули увагу, що ми їх підтримали, і вони вже є в правій колонці порівняльної таблиці, яка роздана до другого читання.

Зокрема, передбачена можливість аудитору не лише надавати нерухомість в оренду, а й здійснювати її відчуження.

Уточнено, що аудитори матимуть право отримувати винагороду за освітню, викладацьку та наукову діяльність (поправка 17).

Надана можливість суб'єктам аудиторської діяльності здійснювати послуги з оцінки, якщо вони прямо не впливають на результати фінансової звітності (поправка 31).

Доповнено нормою, що аудитор та аудиторська фірма не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку інформації про професійного учасника фондового ринку або емітента, цінні папери якого допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів якого здійснено публічну пропозицію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам (поправка 35).

Враховано пропозицію щодо індивідуальної відповідальності кожного члена ради Органу суспільного нагляду, з вини яких відбулися порушення. Саме ці особи не можуть бути делеговані до наступного складу. У редакції першого читання було запропоновано колективну відповідальність, і щодо цього у вас була велика кількість зауважень.

Дещо уточнено дату сплати внесків на фінансування Органу суспільного нагляду та Аудиторської палати. Зазначено, що вони сплачуються не пізніше останнього дня місяця, наступного за місяцем, в якому було складено, датовано аудиторський звіт, а не після підписання такого аудиторського звіту безпосередньо.

Чітко сказано, що рішення Органу суспільного нагляду можуть бути оскаржені в суді. Уточнено процедуру формування Ради нагляду Органу суспільного нагляду. Це було найважливіше зауваження, яке стосувалося участі громадськості в формуванні Ради нагляду.

ГОЛОВУЮЧА. Ще 1 хвилину, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Уточнено процедуру формування комісії з атестації аудиторів (поправка 83), яка також була ключовою під час обговорення.

Уточнено процедуру проведення такого першого установчого з'їзду (поправка 220), яка також була однією із ключових.

Збільшено з 10 робочих до 30 календарних днів строк внесення змін до реєстру (це поправки 91, 92, 93).

Уточнено, що визнається суттєвим порушенням для цілей застосування відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності (поправка 94).

Зменшено із 100 відсотків до 30 відсотків від суми винагороди штрафні санкції, що можуть бути застосовані до суб'єкта аудиторської діяльності. Це те, про що ви також наголошували минулого разу.

Запропоновано продовжити з 1 травня до 1 жовтня 2018 року строк введення в дію цього закону (поправка 209), що викликано тим, що ми поки не змогли прийняти даний законопроект у цілому.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, переходимо до розгляду поправок. Якщо будуть виникати з приводу якихось поправок ще бажання, необхідність, і потреба голови профільного комітету дати роз'яснення, то у вас завжди буде така можливість.

Колеги, на жаль, декількох авторів поправок зараз немає в сесійній залі. Я буду йти лише за тими поправками, автори яких є тут. Якщо хтось бажатиме виступити, прошу піднімати руку, так само якщо я когось не назву.

Поправка 14 Долженкова. Наполягаєте? Ні.

Поправка 16 Довбенка. Не наполягає.

Поправка 18 Кірша. Не наполягає.

Поправка 27 Долженкова. Не наполягає.

Поправка 29 Долженкова. Не наполягає.

Поправка 30 Мартовицького. Не наполягає.

Як правильно зауважила пані, комітет врахував дуже багато поправок.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути).*

ГОЛОВУЮЧА. Ми ще не дійшли до неї.

Поправка 52 Острікової.

Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Семенухи.

СЕМЕНУХА Р.С., *член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Шановні колеги! Шановна пані доповідач! Проект закону передбачає можливість Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю

розглядати та переглядати рішення Аудиторської палати України, ухвалені нею в межах виконання делегованих повноважень. Це, з нашої точки зору, частково нівелює значимість та інституційну самостійність власної Аудиторської палати та фактично може перетворити самоврядний суб'єкт у підпорядкований Органу суспільного нагляду підрозділ і встановлює суттєву залежність від неї.

Відповідно до статті 46 цього законопроекту закріплено принципи професійного самоврядування аудиторів.

З метою усунення цього необмеженого впливу Органу суспільного нагляду на діяльність Ради Аудиторської палати України та відновлення принципів професійного самоврядування аудиторів пропонується виключити можливість втручатися Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю у вже прийняті Радою Аудиторської палати рішення. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, роз'яснення голови комітету.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Хочу ще раз звернути вашу увагу на те, що саме навколо Аудиторської палати України наразі найбільше питань щодо прийняття її рішень. Притому якби ви знали, у якому становищі зараз Аудиторська палата України, ви жажнулися б. Переобраний новий склад не може зосередитися на роботі, і відбувається виключно така демонстрація перетягування прав одного комітету, однієї особи до іншої. Тобто чим швидше ми приймемо закон, тим швидше ми врятуємо взагалі професійну спільноту від колапсу, який може статися, в разі якщо продовжуватиме свою діяльність Аудиторська палата. Це по-перше.

По-друге, поправка не узгоджується із концептуальними засадами Директиви ЄС, зокрема статтею 32. І ми, незважаючи ні на що, під час опрацювання цього законопроекту Аудиторській палаті все-таки надали багато повноважень. Як на мене, якщо вона з цими повноваженнями буде справлятися, це буде переломний момент в її діяльності.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, визначаємося щодо поправки 52 народних депутатів Острікової та Семенухи. Комітет її відхилив. Прошу визначатися.

«За» – 31.

Поправку не підтримано.

Поправка 54 Долженкова. Не наполягає.

Поправка 56 Долженкова. Не наполягає.

Поправка 65 Левченка. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. На превеликий жаль, попри запевнення доповідача про те, що Директиви ЄС і західноєвропейські норми дотримані, це не зовсім так. У директивах ЄС 2014/56 і 2006/43 чітко зазначено: «Керувати компетентним органом повинні непрактикуючі особи, які мають знання у сферах, що стосуються обов'язкового аудиту», і далі така фраза: «Такі особи обираються згідно з незалежною та прозорою процедурою висування».

На жаль, у цьому законопроекті формування Ради нагляду залишено навіть після внесення поправок. Власне кажучи, залишається вирішуючий вплив виконавчої влади замість незалежних і непрактикуючих осіб.

Моя поправка спрямована на те, щоб у раді більшість мали непрактикуючі особи, а не ставленики виконавчої влади. Прошу мою поправку підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Слово для коментаря надається пані голові комітету. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановний колего! Справа в тому, що саме ваша поправка не узгоджується з вимогами Директиви ЄС. Коли я презентувала даний законопроект, наголошувала, що у тому числі після фінансової кризи, в якій була присутня провина і аудиторів, і аудиторських звітів, і підтвердження фінансової спроможності збанкрутілих підприємств, було прийнято рішення Європейською комісією про напрацювання вимог директиви, яка є єдиною для всіх країн Європейського Союзу. Саме там розподілено вплив професій і участь

у контролі над діяльністю. Тому представництво в Раді нагляду семи членів є збалансованим і в частині представлення інтересів професії. Три особи будуть представниками професії. Цього достатньо для того, щоб якісно впливати на контроль за діяльністю.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, прошу визначитися щодо поправки 65 народного депутата Левченка. Комітет її не підтримав.

«За» – 18.

Поправку не підтримано.

Поправка 69 Довбенка. Не наполягає.

Поправка 72 Острікової, Семенухи. Будь ласка, увімкніть мікрофон Семенухи.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановна Ніно Петрівно! Я цілком погоджуюся з вами, що цей законопроект – колосальний крок вперед і його треба приймати. Проте я все-таки наголошую на тому, що одним із завдань цього законопроекту – створити інституційну незалежність Аудиторської палати.

У даному разі пропонується все-таки можливість переглядати її рішення Радою нагляду. Вдумайтесь, у разі обґрунтування доцільності скасувати таке рішення. Ну, хто буде визначати таку доцільність, потім скасовувати. Невже не очевидно, що це може мати упереджений, а відповідно і невмотивований чинник на прийняття того чи іншого рішення.

Тому моя поправка все-таки пропонує вилучити з проекту закону положення, коли Аудиторська палата не буде підпорядкована Раді нагляду через можливість перегляду її рішень. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Визначаємося щодо поправки 72 народного депутата Семенухи і Острікової. Комітет її не підтримав.

«За» – 22.

Поправку не підтримано.

Я оголошувала поправку 69 народного депутата Довбенка. Мабуть, погано оголошувала.

Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата Довбенка.

ДОВБЕНКО М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, Ірино Володимирівно. Моя поправка стосується складу Ради нагляду.

Я пропоную друге речення абзацу восьмого частини першої статті 16 законопроекту виключити. Це те, що стосується членів Ради нагляду. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Визначаємося щодо поправки 69 народного депутата Довбенка. Комітет її відхилив.

«За» – 27.

Поправку не підтримано.

Поправка 97 Острікової, Семенухи. Не наполягає. Добре.

Поправка 102 Долженкова. Не наполягає.

Поправка 103 Левченка. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Щодо попередньої поправки, яка стосується формування Ради нагляду. Я процитував. Директиви відповідні є, де чітко написано, яким чином має формуватися. Я не знаю, як можуть бути якісь розбіжності. Нехай люди роблять висновки.

Щодо цієї поправки. Недоцільною є пропозиція обмеження доступу малих та середніх аудиторських фірм до перевірок підприємств, що становлять суспільний інтерес. Критерії доступу встановлені у статті 21 законопроекту. Встановлення законопроектом таких жорстких правил може знищити 99 суб'єктів аудиторської діяльності, адже критеріям законопроекту відповідатиме близько 30 аудиторських фірм, а решта буде на межі виживання без доступу до обслуговування великих підприємств.

Я, по суті, також за рух до монополізації ринку, коли до серйозних клієнтів доступ будуть мати лише обрані, а ті, які не обрані, не матимуть відповідного доступу. Прошу також цю поправку врахувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар голови комітету.

ЮЖАНІНА Н.П. Хотіла б прокоментувати, тому що прийняття такого закону чекає більшість аудиторів, які насправді здійснюють обов'язковий аудит суб'єктів суспільного інтересу. А ви зараз кажете взагалі про аудиторів.

Аудитори у переважній більшості не здійснюють аудит органів суспільного інтересу. А для маленьких аудиторських компаній ми зробили всі виключення під час прийняття в першому читанні, щоб вони могли продовжувати ту роботу, якою займалися. Це по-перше.

По-друге, вимоги стосовно трьох аудиторів. Вибачте мені, а яка компанія може надати належний аудиторський звіт, якщо там працює один аудитор? Притому ми не говоримо, що це штатні працівники. Це можуть бути залучені працівники, але це має бути якісний звіт, якому може довіряти суспільство.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Прошу визначатися щодо поправки 103 народного депутата Левченка. Комітет її відхилив. Щойно ми почули роз'яснення комітету.

«За» – 20.

Поправку відхилено.

Продовжую засідання буквально на 10 хвилин.

Поправка 112 Долженкова (*Шум у залі*).

Просьять оголосити перерву. Колеги, на вимогу відповідальних депутатів, які сьогодні відпрацювали добре сесійний день, після поправки Долженкова я оголошу перерву.

Поправка 119 народного депутата Долженкова... (*Шум у залі*).

Колеги, у нас відповідно до Регламенту перерва, але я оголосила поправку депутата Долженкова, яка на сьогодні остання.

Прошу.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Дуже дякую, шановна пані Ірино. Насправді поправка 112, а не 119. Вона стосується порядку оплати послуг аудиторськими фірмами.

Справа в тому, що, можливо, за всієї прогресивності ідей цього законопроекту занадто жорстка регламентація суми винагороди, що сплачується, зокрема, підприємствами, що становлять суспільний інтерес, на користь аудиторських фірм, є, на моє переконання, неправильним. Зокрема, цією поправкою пропонується у статті 26 виключити частину третю, за якою сума винагороди не може перевищувати

70 відсотків середньовизначеної ринкової ціни надання аудиторських послуг, якщо впродовж трьох років компанія чи аудитор окремо надає зазначені послуги підприємству, що становить суспільний інтерес. Вважаю цю норму дискримінаційною, тому пропоную її виключити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Шановні колеги, прошу визначитися щодо поправки 112 народного депутата Долженкова, яку він щойно представив. Комітет її відхилив. Прошу визначатися.

«За» – 17.

Поправку відхилено.

Колеги, ми закінчили розгляд законопроекту на поправці 112. Починаємо завтра, у четвер, наше ранкове засідання з продовження розгляду цього законопроекту з поправки 113 народного депутата Долженкова.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра ми продовжимо роботу о 10 годині.

Нагадую, що сьогодні в нас робота в комітетах, фракціях і групах. Прошу всіх, будь ласка, повертатися до роботи в комітетах.

Дякую. Ми вже завершили роботу цього сесійного дня.